

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XII 82

ALKOHOLSTATISTIKK
1961

Alcohol Statistics 1961

STATISTISK SENTRALBYRÅ
OSLO 1962

Norges offisielle statistikk, rekke XII

Norway's Official Statistics, series XII

Rekke XII

Trykt 1961

- Nr. 50 Norges jernbaner 1959—60 *Chemins de fer norvégiens*
- 51 Norges handel 1959 II *Foreign trade of Norway II*
- 52 Statistisk årbok 1961 *Statistical yearbook of Norway*
- 53 Jordbruksteljinga i Noreg 20. juni 1959 II Maskinar og reiskapar m. m. *Census of agriculture II Machinery and implements etc.*
- 54 Jordbruksstatistikk 1960 *Agricultural statistics*
- 55 Norges industri 1959 *Industrial production statistics*
- 56 Veterinærvesenet 1958 *Service vétérinaire*
- 57 Norges bergverksdrift 1960 *Norway's mining industry*
- 58 Sunnhetstilstanden og medisinalforholdene 1959 *Medical statistical report*
- 59 Norges handel 1960 I *Foreign trade of Norway I*
- 60 Norges fiskerier 1959 *Fishery statistics of Norway*
- 61 Alkoholstatistikk 1960 *Alcohol statistics*
- 62 Meieribruket i Noreg 1960 *Norway's dairy industry*
- 63 Sinnssykehusenes virksomhet 1959 *Hospitals for mental disease*

Rekke XII

Trykt 1962

- Nr. 64 Økonomisk utsyn over året 1961 *Economic survey*
- 65 Telegrafverket 2. halvår 1960 *Télégraphes et téléphones de l'Etat*
- 66 Lønnsstatistikk 1959 *Wage statistics*
- 67 Skattestatistikk 1959 *Tax statistics*
- 68 Stortingsvalget 1961 *Storting elections*
- 69 Ulykkestrygden for sjømenn 1957—1958 Ulykkestrygden for fiskere 1957—1958 *Accident insurance for seamen Accident insurance for fishermen*
- 70 Kredittmarkedstatistikk 1960 *Credit market statistics*
- 71 Norges kommunale finanser 1959—60 og 2. halvår 1960 *Municipal finances*
- 72 Elektrisitetsstatistikk 1960 *Electricity statistics*
- 73 Norges handel 1960 II *Foreign trade of Norway II*
- 74 Norges postverk 1961 *Statistique postale*
- 75 Forsikringsselskaper 1960 *Sociétés d'assurances*
- 76 Ulykkestrygden for industriarbeidere m. v. 1957—1958 *Assurances de l'Etat contre les accidents pour les ouvriers industriels etc.*
- 77 Samferdselsstatistikk 1961 I *Transport and communication statistics I*
- 78 Utenrikshandel 1961 I *External trade I*
- 79 Jordbruksteljinga i Noreg 20. juni 1959 III Eige- og leigetilhøve, arbeidskraft m. m. ved bruk med over 5 dekar jordbruksareal *Census of agriculture III Ownership and tenancy, labour force etc. on farms with more than 5 decares of agricultural land*
- 80 Lønnsstatistikk 1960 *Wage statistics*
- 81 Norges industri 1960 *Industrial production statistics*
- 82 Alkoholstatistikk 1961 *Alcohol statistics*

NORGES OFFISIELLE STATISTIKK XII 82

ALKOHOLSTATISTIKK 1961

Alcohol Statistics 1961

STATISTISK SENTRALBYRÅ
CENTRAL BUREAU OF STATISTICS OF NORWAY
OSLO 1962

Tidligere utkommet:

Alkoholstatistikk I og II. Forbruk av brændevin, vin og øl i Norge 1814—1909 V nr. 124, 1908—1911 V nr. 199.

Alkoholstatistikk III. Drukkenskapsarrestationer i Norge 1896—1912 VI nr. 63.

Drukkenskapsforseelser 1913—1915 VI nr. 78, 1916—1917 VI nr. 143.

Alkoholstatistikk 1918—1919 VI nr. 190, 1920—1921 VII nr. 62, 1922—1923 VII nr. 129, 1924—1925 VII nr. 196, 1926—1927 VIII nr. 71, 1928—1929 VIII nr. 124, 1946 X nr. 145, 1947—1948 X nr. 192, 1949—1950 XI nr. 66, 1951—1952 XI nr. 137, 1953 XI nr. 193, 1954 XI nr. 213, 1955 XI nr. 242, 1956 XI nr. 283, 1957 XI nr. 324, 1958 XI nr. 352, 1959 XII nr. 26, 1960 XII nr. 61.

Forbudsavstemningen 18. oktober 1926 VIII nr. 14.

Tabeller og oversikter over alkoholstatistikken er for årene 1930—1945 trykt i Statistisk årbok og Statistiske Meddelelser.

Forord

«Alkoholstatistikk 1961» gir stort sett samme oppgaver som tidligere årganger over priser, bevillinger, forbruk, forseelser og alkoholistsorg.

Oversikten er skrevet av sekretær Halvor Skraastad.

Statistisk Sentralbyrå, Oslo, 20. juni 1962.

Signy Arctander

Idar Møglestue

Preface

«Alcohol Statistics 1961» contains, in approximately the same form as previous volumes, data on prices, licences for sale of alcoholic beverages, consumption, misdemeanours of drunkenness, the activities of the Temperance Boards, etc.

The survey has been written by Mr. Halvor Skraastad.

Central Bureau of Statistics, Oslo, June 20, 1962.

Signy Arctander

Idar Møglestue

Innhold

Oversikt.	Side
Innledning	7
Priser og avgifter på brennevin, vin og øl	7
Bevillinger til salg og skjenking av brennevin, vin og øl	8
Kommuner med omsetning av brennevin, vin og øl	9
Salgs- og skjenkesteder for brennevin, vin og øl	9
Forbruket av sprit, brennevin, vin og øl	10
Konsumentenes utgifter og statens inntekter på alkoholomsetningen	14
Hjemmebrenning, smugling, gauking m. v.	14
Drukkenskapsforseelser	15
Den offentlige alkoholistforsorg	17
Sammendrag på engelsk	20

Tabeller.

I. Kommuner med og uten bevillinger for omsetning av brennevin, vin og øl pr. 15. juni 1960 og 1961	22
II. Salgs- og skjenkesteder for brennevin, vin og øl i de enkelte byer pr. 15. juni 1961	23
III. Salgs- og skjenkesteder for brennevin, vin og øl i de enkelte herreder pr. 15. juni 1961	24
IV. Tilvirking, innførsel og utførsel av etyllalkohol	30
V. Forbruket av sprit, brennevin og vin til tekniske og medisinske formål	30
VI. A/S Vinmonopolets salg og innenlandsk konsum av brennevin	30
VII. A/S Vinmonopolets salg og innenlandsk konsum av vin	31
VIII. Konsum av øl	31
IX. Konsum av brennevin, vin og øl	31
X. Konsum av brennevin, vin og øl i 3 større landsdeler	32
XI. Konsumentenes gjennomsnittsutgifter pr. liter brennevin, vin og øl	32
XII. Konsumentenes alkoholutgifter	33
XIII. Statens alkoholinntekter	33
XIV. Vedtatte forelegg og fellende dommer for hjemmebrenning, smugling, gauking m. v.	34
XV. Vedtatte forelegg og fellende dommer for hjemmebrenning, smugling, gauking m.v. i de enkelte fylker	34
XVI. Drukkenskapsforseelser i de enkelte byer	35
XVII. Drukkenskapsforseelser i bygdene fylkesvis	36
XVIII. Drukkenskapsforseelser pr. 1 000 innbyggere i de enkelte byer	37
XIX. Drukkenskapsforseelser pr. 1 000 innbyggere i bygdene fylkesvis	38
XX. Månedsvise oppgaver over drukkenskapsforseelser i de enkelte byer	39
XXI. Månedsvise oppgaver over drukkenskapsforseelser i bygdene fylkesvis	40
XXII. Alkoholmisbrukere meldt til edruskapsnemndene	41
XXIII. Alkoholmisbrukere behandlet av edruskapsnemndene etter behandlingsmåten	41
XXIV. Pasienter i offentlige og godkjente private kursteder for alkoholikere	42
XXV. Edruskapsnemndenes utgifter	42

Contents

General survey.	Page
Introduction	7
Prices and excise duties on spirits, wines and beer	7
Licences for sale and serving of spirits, wines and beer	8
Municipalities with licences for serving alcoholic beverages	9
Establishments licensed for sale and serving of spirits, wines and beer	9
Consumption of spirits, wines and beer	10
Consumers' expenditure and government income on alcoholic beverages	14
Illegal distillation, smuggling, illegal sale etc. of spirits	14
Drunkenness	15
Care of alcoholics by the public authorities	17
English summary	20
Tables.	
I. Rural municipalities with and without licences for various kinds of alcoholic beverages	22
II. Establishments in towns licensed for sale and serving of spirits, wines and beer	23
III. Establishments in rural districts licensed for sale and serving of spirits, wines and beer	24
IV. Production, imports and exports of spirits, wines and beer	30
V. Consumption of spirits and wines for technical and medical use	30
VI. The Wine Monopoly's sales and domestic consumption of spirits	30
VII. The Wine Monopoly's sales and domestic consumption of wines	31
VIII. Consumption of beer	31
IX. Consumption of spirits, wines and beer	31
X. Consumption of spirits, wines and beer in three principal regions of the country	32
XI. Consumers' average expenditure per litre of spirits, wines and beer	32
XII. Consumers' expenditure on spirits, wines and beer	33
XIII. Government income from the sale of alcoholic beverages	33
XIV. Persons dealt with summarily (fined) and convicted for illegal distillation, smuggling, illegal sale etc. of spirits	34
XV. Persons dealt with summarily (fined) and convicted for illegal distillation, smuggling, illegal sale etc. of spirits, by county	34
XVI. Drunkenness in the towns	35
XVII. Drunkenness in the rural districts, by county	36
XVIII. Drunkenness per 1 000 population in the towns	37
XIX. Drunkenness per 1 000 population in the rural districts, by county	38
XX. Drunkenness in the towns in each month	39
XXI. Drunkenness in the rural districts in each month	40
XXII. Persons reported to the Temperance Boards	41
XXIII. Persons dealt with by the Temperance Boards, by action taken	41
XXIV. Patients in institutions for alcoholics owned or authorized by Central Government	42
XXV. Expenditure of the Temperance Boards	42

Oversikt

Innledning.

Den offisielle alkoholstatistikk inneholder oppgaver over tilvirking, innførsel, utførsel og forbruk av etyllalkohol, alkoholpriser, forbrukernes alkoholutgifter, statens inntekter av alkoholomsetningen, rusdrikkbevillingene, forseelser mot rusdrikklovene, dрукenskapsforseelser og den offentlige alkoholistforsorg. For årene 1930 — 1945 ble alkoholstatistikken offentliggjort i Statistiske Meddelelser. I publikasjonen «Alkoholstatistikk 1946» er det gitt en del tilbakegående oversikter.

Tilvirking, kjøp, salg og bruk av alkohol er regulert ved en rekke lover og forvaltningsbestemmelser. Denne regulering gir grunnlag for en pålitelig statistikk over lovlig tilvirking og omsetning av alkoholholdige drikkevarer. Det er imidlertid en kjent sak at det blir tilvirket betydelige kvanta alkoholholdige varer i hjemmene, til dels i strid med gjeldende bestemmelser. Omfanget av denne virksomhet kan en naturlig nok ikke få pålitelige oppgaver over.

Oppgavene til alkoholstatistikken blir innhentet fra Finansdepartementet, A/S Vinmonopolet, politimesterne, Statens edruskapsråd og Den Norske Bryggeriforening. For tilvirkingen av råsprit mottar Byrået oppgavene i liter 100 prosent alkoholstyrke (alkoholliter). De andre mengdeoppgavene for sprit, brennevin, vin og øl blir gitt i vareliter eller kg. Denne publikasjonen gir imidlertid også for disse vareslag beregnede mengdeoppgaver over tilvirking, innførsel, utførsel og forbruk i alkoholliter.

Priser og avgifter på brennevin, vin og øl.

Salgsprisene på brennevin, vin og øl er for en vesentlig del bestemt av statens avgiftspolitikkk for disse varene. I gjennomsnitt for 1961 utgjorde nær 65 prosent av prisene på alkoholholdige drikkevarer avgifter til statskassen.

Omsetningsavgiften på brennevin og vin var uendret i 1961. Avgiftene ble siste gang endret 1. februar 1960, da brennevinsomsetningsavgiften og tilleggsavgiften på brennevin og vin ble slått sammen til én avgift. Den nye beregningsmåten medførte ingen endring i samlet avgift på brennevin fra året før. For sterk vin betydde omleggingen en øking i avgiften fra 45 til 47 prosent, mens avgiften på svak vin ble redusert fra 30 til 26 prosent.

Tilvirkingsavgiften for øl i klasse II (pilsener- og baierøl) ble satt opp med 3 øre pr. liter fra 1. januar 1961. For øl i klasse III (eksport- og bakkøl) ble avgiften sist satt opp 1. juli 1959, mens tilvirkingsavgiften for øl i klasse I (lagerøl) har vært uendret siden 1. juli 1956. Avgiftsøkningen for øl i klasse II pr. 1. januar 1961 førte til en stigning i utsalgsprisen på 2 øre pr. 1/2 flaske.

Oppgaver over statens inntekter av de forskjellige alkoholavgifter i 1961 og en del tidligere år er stilt sammen i tabell XIII i tabellverket.

Den 1. september 1961 ble det foretatt enkelte prisreguleringer på brennevin og vin. Utsalgsprisene på noen hjemmetappede merker konjakk ble forhøyet med kr. 1,00 — kr. 2,00 pr. 1/1 flaske. For en del merker originaltappet brennevin, vesentlig likører, genever og gin, ble prisene satt opp med mellom kr. 0,50 og kr. 13,00 pr. 1/1 flaske. Prisene på en rekke svake viner ble forhøyet med kr. 0,50 til kr. 2,00 pr. 1/1 flaske, mens utsalgsprisene på andre svake viner ble redusert med mellom kr. 0,50 og kr. 2,00 pr. 1/1 flaske.

Fra 30. oktober 1961 ble prisen pr. 1/2 flaske øl i alle klasser satt opp med 1 ore.

En indeksberegning (se tabell 1) viser at utsalgsprisene på øl steg snau 1 prosent i gjennomsnitt fra 1960 til 1961, mens indeksen for utsalgsprisene på brennevin og vin var uendret.

Tabell 1. Indekstall for utsalgsprisene på alkoholholdige drikkevarer. 1952 = 100.

	Priser i løpende kroner				Priser i 1952-kroner ¹			
	Brenne- vin	Vin	Øl	I alt	Brenne- vin	Vin	Øl	I alt
1956.....	97	99	108	100	87	89	97	90
1957.....	97	99	115	102	85	87	101	89
1958.....	97	99	116	103	81	83	97	86
1959.....	97	99	117	103	79	80	95	84
1960.....	101	99	119	106	82	80	97	86
1961.....	101	99	120	106	80	78	94	83

¹ Beregnet etter Byråets levekostnadsindeks.

Indeksene er beregnet med samme vektgrunnlag som Byråets engrosprisindeks, det vil si at omsetningsverdiene i 1952 er nyttet som vekter. For brennevin er indeksen beregnet som et gjennomsnitt av prisene på 12 typiske merker. For vin er vareutvalget noe mindre, det omfatter 7 vinmerker, med en andel av vinsalget i 1952 på ca. 55 prosent. Ølindexen er beregnet som et gjennomsnitt av 1/2 flaskeprisene på øl av de tre skatteklasser.

Bevillinger til salg og skjenking av brennevin, vin og øl.

Statistikken over bevillinger til omsetning av alkoholholdige drikkevarer gir opplysninger om kommunale årsbevillinger (ikke sesongbevillinger) og skjenkebevillinger gitt av Sosialdepartementet til turist- og høyfjellshoteller. Siden hovedregelen er at lagerøl kan omsettes uten salgs- eller skjenkebevilling, gir bevillingsstatistikken ingen opplysninger om tallet på forretninger og bevertningssteder som omsetter alkoholsvakt øl. Når det i kommentarene til tabellene står byer eller herreder med eller uten alkoholomsetning, nyttes ordet alkoholomsetning i betydningen salg og/eller skjenking av brennevin, vin, eksport- og bakkøl eller pilsener- og baierøl.

Kommuner med omsetning av brennevin, vin og øl.

Pr. 15. juni 1961 ble det omsatt brennevin, vin eller øl i henhold til kommunale årsbevillinger og departementsbevillinger i like mange byer som året før, nemlig i 56 byer (se tabell 2 og I). Av byene med alkoholomsetning i 1961 hadde 31 bevillinger for brennevin, vin og alt slags øl, 14 hadde bevillinger for vin og alt slags øl, og 5 byer hadde bevillinger for vin, pilsener- og baierøl. Av de resterende byer hadde 3 omsetning av alt slags øl, og 3 hadde bevillinger for bare pilsener- og baierøl.

Tabell 2. Kommuner med og uten bevilling for omsetning av brennevin, vin og øl pr. 15. juni.

	Byer				Herreder				I alt			
	1958	1959	1960	1961	1958	1959	1960	1961	1958	1959	1960	1961
Brennevin, vin og alt slags øl	21	21	131	131	48	48	49	51	69	69	180	182
Vin og alt slags øl	22	21	16	14	60	62	67	67	82	83	83	81
Vin, pilsener- og baierøl	4	5	4	5	29	28	36	34	33	33	40	39
Alt slags øl	5	6	2	3	24	24	25	33	29	30	27	36
Pilsener- og baierøl	4	3	3	3	107	100	105	101	111	103	108	104
Ingen alkoholbevillinger	10	10	8	8	411	417	388	383	421	427	396	391
I alt	66	66	64	64	679	679	670	669	745	745	734	733

¹ Inkludert en by uten bevilling for omsetning av eksport- og bokkøl.

I 383 herreder var det ingen omsetning av alkoholholdige drikkevarer pr. 15. juni 1961. Det var gitt bevillinger til skjenking av brennevin, vin og alt slags øl i 51 herreder, 67 herreder hadde bevillinger for omsetning av vin og alt slags øl, mens det i 34 herreder ble omsatt vin, pilsener- og baierøl. Av de resterende herreder hadde 33 bevillinger for omsetning av alt slags øl og 101 bevillinger for pilsener- og baierøl. Tallet på herreder i alt med alkoholomsetning gikk opp fra 282 i 1960 til 286 i 1961. I alt 17 herreder fikk bevilling for alkoholomsetning i 1961, mens 12 herreder mistet bevilling.

I 1961 var, som året før, snautt 2 prosent av bybefolkningen bosatt i byer uten bevillinger for omsetning av alkoholholdige drikkevarer. Av landbefolkningen bodde 38 prosent i kommuner uten alkoholomsetning, mot 41 prosent i 1960.

Salgs- og skjenkesteder for brennevin, vin og øl.

I hele landet var det pr. 15 juni 1961 i alt 5 099 utsalg eller forretninger som hadde rett til å selge alkoholholdige drikkevarer. De fleste, nemlig 2 850, hadde rett til salg av alt slags øl, mens 2 190 kunne selge pilsener- og baierøl. Resten av ut-salgene tilhørte Vinmonopolet, som hadde 55 utsalg for både brennevin og vin og 4 utsalg for bare vin. Av salgsstedene lå 2 570 eller vel halvparten i byene. Alle brennevinsutsalgene, 3 av de 4 vinutsalgene og 80 prosent av de forretninger som solgte alt slags øl lå i byene. Av salgsstedene for pilsener- og baierøl var byenes andel 11 prosent.

Fra 1960 til 1961 steg tallet på salgssteder for alkoholdrikker med 196 eller 4 prosent. Denne øking skyldes i første rekke at det i landkommunene var 135 flere forretninger med rett til salg av øl i 1961 enn året før.

I alt 1 779 hoteller, restauranter og kaféer hadde i 1961 bevillinger for skjenking av alkoholholdige drikkevarer. Av skjenkestedene hadde 11 prosent både brennevin-, vin- og ølservering, 35 prosent skjenket vin og alt slags øl, og 9 prosent skjenket vin, pilsener- og baierøl. Nesten halvparten av skjenkestedene i byene — 365 av 740 skjenkesteder — hadde bevillinger for vin og alt slags øl. I bygdene var skjenkebevilling for pilsener- og baierøl mest vanlig, 490 av 1 039 skjenkesteder i bygdene hadde slike bevillinger i 1961.

I hele landet var det 6 færre skjenkesteder i 1961 enn året før, 14 flere i byene og 20 færre i bygdene. Sosialdepartementet hadde pr. 15. juni 1961 gitt bevillinger for skjenking av alkoholdrikker til 90 turist- og høyfjellshoteller.

Tabell 3. Salgs- og skjenkesteder¹ for brennevin, vin og øl pr. 15. juni.

	Salgssteder					Skjenkesteder							
	Brennevin og vin	Vin	Alt slags øl	Pilsener- og baierøl	I alt	Brennevin, vin og alt slags øl	Av disse m/ departementsbevilling	Vin og alt slags øl	Av disse m/ departementsbevilling	Vin, pilsener- og baierøl	Alt slags øl	Pilsener- og baierøl	I alt
Hele landet													
1958...	46	7	2 665	1 882	4 600	175	73	587	17	126	251	509	1 648
1959...	46	7	2 675	2 018	4 746	173	68	619	15	123	245	527	1 687
1960...	53	4	2 868	1 978	4 903	191	73	664	16	147	198	585	1 785
1961...	55	4	2 850	2 190	5 099	² 204	75	626	15	159	212	578	1 779
Byer													
1958...	46	6	2 276	97	2 425	103	1	351	4	22	138	86	700
1959...	46	6	2 300	124	2 476	106	1	366	4	23	135	94	724
1960...	53	3	2 285	168	2 509	119	1	377	5	29	104	97	726
1961...	55	3	2 273	239	2 570	² 130	1	365	5	38	119	88	740
Herreder													
1958...	.	1	389	1 785	2 175	72	72	236	13	104	113	423	948
1959...	.	1	375	1 894	2 270	67	67	253	11	100	110	433	963
1960...	.	1	583	1 810	2 394	72	72	287	11	118	94	488	1 059
1961...	.	1	577	1 951	2 529	74	74	261	10	121	93	490	1 039

¹ Omfatter salgs- og skjenkesteder med bevillinger gitt av kommunestyret (ekskl. sesongbevillinger) og turist- og høyfjellshoteller med departementsbevilling. ² Inklusive ett skjenkested uten bevilling for eksport- og bokkøl.

Tallet på salgs- og skjenkesteder for brennevin, vin og øl i de enkelte byer og herreder i 1961 framgår av tabellene II og III i tabellverket.

Forbruket av sprit, brennevin, vin og øl.

Av et samlet registrert forbruk av etyllalkohol i 1961 på 41,1 mill. alkoholliter gikk 31,0 mill. liter til teknisk bruk og vel 0,4 mill. liter til medisinske formål (se tabell V). Det registrerte forbruk av alkoholholdige drikkevarer — alkoholkonsumet — utgjorde i 1961 i alt 9 631 000 liter ren alkohol mot 9 112 000 liter i

1960. Det var således en stigning i det registrerte konsum av brennevin, vin og øl på 5,7 prosent fra 1960 til 1961.

Oppgavene over konsumet av brennevin, vin og øl er stilt sammen i tabellene VI, VII og VIII. Enkelte hovedtall framgår også av tabell 4.

Tabell 4. Brennevins-, vin- og ølkonsumet.

	Brennevin		Vin		Øl		I alt
	1 000 vareliter	1 000 alkoholliter	1 000 vareliter	1 000 alkoholliter	1 000 vareliter	1 000 alkoholliter	1 000 alkoholliter
1956.....	9 131	3 875	4 175	646	78 728	3 502	8 023
1957.....	9 289	3 969	4 197	639	78 892	3 494	8 102
1958.....	9 221	3 947	4 037	606	80 829	3 617	8 170
1959.....	9 861	4 218	4 286	641	84 724	3 842	8 701
1960.....	10 449	4 520	4 438	650	87 687	3 942	9 112
1961.....	10 978	4 769	4 679	680	93 998	4 182	9 631

Oppgangen i konsumet fra 1960 til 1961 var størst for øl¹ med 6,1 prosent. For brennevin utgjorde stigningen i konsumet målt i alkoholliter 5,5 prosent og for vin 4,6 prosent. Den registrerte oppgang fra 1960 til 1961 i konsumet av øl og vin var noe større målt i vareliter, henholdsvis 7,2 og 5,4 prosent.

I tabell 5 er det stilt sammen relative tall til belysning av brennevins-, vin- og ølforbrukets fordeling på varesorter. Tallene er beregnet på grunnlag av oppgaver over forbruket regnet i vareliter.

Tabell 5. Sammensetningen av brennevins-, vin- og ølforbruket.

	1956	1957	1958	1959	1960	1961
	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.	Pct.
Innenlandsk brennevin	53,9	52,1	52,1	51,1	48,2	47,0
Forskåret brennevin	31,6	32,6	32,5	32,9	33,4	33,0
Utenlandsk brennevin	14,5	15,3	15,4	16,0	18,4	20,0
Brennevin i alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Sterk vin	58,1	55,0	52,8	52,0	48,9	47,5
Svak vin	35,7	38,4	40,7	41,3	44,8	45,9
Musserende vin	1,8	1,8	1,7	1,7	1,8	1,9
Norsk fruktvin	4,4	4,8	4,8	5,0	4,5	4,7
Vin i alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Eksport- og bakkøl	28,4	27,7	31,4	27,9	26,9	26,4
Pilsener- og baierøl	65,3	65,5	62,0	65,0	66,1	67,0
Lagerøl	6,3	6,8	6,6	7,1	7,0	6,6
Øl i alt	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0

¹ Til omregning fra vareliter til alkoholliter nyttes oppgaver fra Avgiftsdirektoratet over den gjennomsnittlige alkoholprosent i de forskjellige klasser øl. Alkoholstyrken blir beregnet på grunnlag av de målinger Avgiftsdirektoratets kontrollører foretar ved bryggeriene hvert kvartal i året.

Vel halvparten (53 prosent) av oppgangen i Vinmonopolets samlede brennevinomsætning fra 1960 til 1961 skyldes økt salg av utenlandsk brennevin. Salget av denne varegruppe var 14 prosent større i 1961 enn året før. Også salget av forskåret og innenlandsk brennevin økte fra 1960 til 1961. Oppgangen utgjorde henholdsvis 3,6 og 2,3 prosent. Forskyvningen i sammensetningen av brennevinsalget fra innenlandsk mot forskåret og utenlandsk brennevin har pågått de siste sju årene. Av det samlede brennevinssalg i 1954 utgjorde innenlandsk brennevin 64 prosent, mens prosentandelen var 47 i 1961. Omsetningen av innenlandsk brennevin gikk ned 9,5 prosent fra 1954 til 1961, mens salget av forskåret brennevin steg 72 prosent i denne perioden. Salget av utenlandsk brennevin var i 1961 det dobbelte av hva det var i 1954. Forskyvningen har trolig sammenheng med inntektsutviklingen og Vinmonopolets prispolitikk.

Stigningen i salget av vin fra 1960 til 1961 omfattet alle fire hovedgrupper av vin, men var sterkest for norsk fruktvin. Omsetningen av norsk fruktvin økte således med 9,4 prosent mot en oppgang på 8,1 prosent i salget av svak vin. For musserende utenlandsk vin var konsumøkningen 7,1 prosent og for sterk vin 2,4 prosent. Økingen i vinsalget etter krigen har i første rekke falt på de svake viner. I 1947 ble det omsatt 861 975 liter svak vin, mens det i 1961 ble omsatt 2 187 123 liter. Tendensen til overgang fra sterk til svak vin har gjort seg gjeldende siden 1953. Det året utgjorde salget av sterk vin hele 62 prosent og salget av svak vin 29 prosent av samlet vinsalg. Tilsvarende tall for 1961 var 48 og 46 prosent.

Omsetningen av øl steg fra 1960 til 1961 for alle øltyper. Størst stigning i salget ble registrert for pilsener- og baierøl med 8,6 prosent. Konsumet av eksport- og bakkøl steg med 5,0 prosent og lagerøl med 2,7 prosent. I de senere årene har ølsalget vist en klar tendens til overgang fra eksport- og bakkøl til de lettere ølsortene. Omsetningen av eksport- og bakkøl var i 1961 vel 2 prosent lavere enn i 1958, mens forbruket av pilsener- og baierøl steg med 26 prosent og av lagerøl med 18 prosent i dette tidsrom.

Tabell 6. Konsumet av brennevin, vin og øl
fordelt på skjenkesteder og utsalg.

	1956	1957	1958	1959	1960	1961
	Pet.	Pet.	Pet.	Pet.	Pet.	Pet.
<i>Brennevinskonsum</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kjøpt på skjenkested	4,5	4,6	4,6	4,4	4,3	4,1
Kjøpt i utsalg	95,5	95,4	95,4	95,6	95,7	95,9
<i>Vinkonsum</i>	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kjøpt på skjenkested	53,5	50,9	48,6	48,0	48,1	46,7
Kjøpt i utsalg	46,5	49,1	51,4	52,0	51,9	53,3
<i>Ølkonsum</i> (ekskl. alkoholsvakt øl)	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
Kjøpt på skjenkested	27,9	28,3	27,6	27,8	27,9	27,0
Kjøpt i utsalg	72,1	71,7	72,4	72,2	72,1	73,0

Restaurantenes og hotellenes skjenking av brennevin utgjør en relativt liten del av det samlede salg. I 1961 ble 4,1 prosent av de konsumerte brennevinskvanta kjøpt på skjenkestedene, hele 95,9 prosent ble kjøpt i Vinmonopolets utsalg. Over halvparten (53 prosent) av de konsumerte mengder vin ble i 1961, som i de tre foregående år, kjøpt i utsalgene. Av det samlede 1961-konsum av øl i skatteklasse II og III ble vel en fjerdepart skjenket.

Restaurantene skjenket i 1961 ca. 950 liter brennevin mer enn i 1960, mens hjemmekonsumet økte med over 500 000 liter, eller med vel 5 prosent. Vinkonsumet på skjenkestedene var 2,3 prosent høyere i 1961 enn året før, mens stigningen i hjemmekonsumet var 8,3 prosent. Detaljsalget og utskjenket kvantum av øl steg med henholdsvis 8,5 og 3,8 prosent.

Ved vurdering av alkoholkonsumet må ved siden av konsumerte mengder og konsumets sammensetning også tas i betraktning endringer i befolkningens størrelse og fordeling på aldersklasser. I tabell 7 er stilt sammen oppgaver over konsumet av brennevin, vin og øl pr. innbygger 15 år og over.¹

Tabell 7. Konsum av brennevin, vin og øl pr. innbygger 15 år og over.¹

	Vareliter			Alkoholliter			
	Brennevin	Vin	Øl	Brennevin	Vin	Øl	I alt
1956.....	3,57	1,63	30,77	1,52	0,25	1,37	3,14
1957.....	3,61	1,63	30,67	1,54	0,25	1,36	3,15
1958.....	3,56	1,56	31,18	1,52	0,23	1,40	3,15
1959.....	3,77	1,64	32,40	1,61	0,25	1,47	3,33
1960.....	3,95	1,68	33,19	1,71	0,25	1,49	3,45
1961.....	4,11	1,75	35,17	1,78	0,25	1,57	3,60

¹ Etter innbyggertallet pr. 1/1 i vedkommende år.

Det gjennomsnittlige alkoholkonsum utgjorde i 1961 i alt 3,60 liter ren alkohol pr. innbygger 15 år og over, mot 3,45 liter året før. I 1953 ble det konsumert 2,75 alkoholliter pr. voksen innbygger 15 år og over. Stigningen (0,85 alkoholliter pr. voksen innbygger) fra 1953 til 1961 i gjennomsnittlig alkoholkonsum er jamt fordelt på brennevins- og ølkonsum.

På grunnlag av oppgaver fra Vinmonopolet og Den Norske Bryggeriforening har Byrådet regnet ut konsumet av brennevin, vin og øl i følgende tre salgsområder: Oslo salgsområde, Bergen salgsområde og Trondheim salgsområde. Resultatene av beregningene er ført opp i tabell X. En oversikt over avgrensingen av disse områder er gitt i noter til tabellen.

Alkoholkonsumet er vesentlig høyere i Oslo salgsområde enn i Bergen salgsområde, som igjen har større alkoholkonsum pr. innbygger enn Trondheim salgsområde. Tallene for 1961 var for de tre salgsområder henholdsvis 3,43, 1,87 og 1,71 liter ren alkohol pr. innbygger. Brennevinskonsumet var større enn både vin- og ølkonsumet i Oslo og Trondheim salgsområder, mens det i Bergen salgsområde gjennomsnittlig ble konsumert omtrent like mye øl som brennevin. I forhold til samlet alkoholkonsum var brennevinskonsumet størst i Trondheim salgsområde, mens vinkonsumet hadde større relativ betydning i Oslo salgsområde enn i de andre landsdeler.

Konsumet målt i alkoholliter pr. innbygger steg fra 1960 til 1961 med 7,5 prosent i Trondheim salgsområde og med 5,2 prosent i Oslo salgsområde. I Bergen salgsområde var stigningen 2,2 prosent. Den sterkere stigning i Trondheim og Oslo salgsområder enn i Bergen salgsområde er sannsynligvis en følge av at det i de to førstnevnte salgsområder ble åpnet flere nye utsalg for brennevin i 1960.

Konsumentenes utgifter og statens inntekter på alkoholomsetningen.

Oppgavene over forbrukernes utgifter til brennevin og vin blir gitt av Vinmonopolet. Forbrukernes øluttgifter blir beregnet i Statistisk Sentralbyrå. Beregningene bygger på prisoppgaver innhentet gjennom Byråets priskorrespondenter i 89 byer og industristeder og kvantumsoppgaver fra Avgiftsdirektoratet.

Konsumentenes gjennomsnittsutgifter pr. liter brennevin, vin og øl i årene 1954 — 1961 framgår av tabell XI, mens konsumentenes samlede utgifter til alkoholholdige drikkevarer i de samme årene er stilt sammen i tabell XII.

Tabell 8. Statens inntekter og forbrukernes utgifter på omsetningen av sprit, brennevin, vin og øl.

	Statens inntekter			Forbrukernes utgifter ¹			Statens inntekter i prosent av forbrukernes utgifter		
	Brennevin, vin og sprit	Øl	I alt	Brennevin, vin og sprit	Øl	I alt	Brennevin, vin og sprit	Øl	I alt
	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Mill. kr.	Pct.	Pct.	Pct.
1956 . . .	376,0	134,0	510,0	476,9	276,0	752,9	78,8	48,6	67,7
1957 . . .	375,5	143,3	518,8	496,5	298,4	794,9	75,6	48,0	65,3
1958 . . .	373,4	148,6	522,0	487,8	317,3	805,1	76,5	46,8	64,8
1959 . . .	390,5	154,0	544,5	521,7	334,5	856,2	74,9	46,0	63,6
1960 . . .	435,8	160,0	595,8	570,3	352,9	923,2	76,4	45,3	64,5
1961 . . .	466,9	172,8	639,7	606,2	383,0	989,2	77,0	45,1	64,7

¹ Inklusive utgifter til innkjøp av sprit, brennevin og vin til teknisk og medisinsk bruk.

Konsumentenes utgifter til kjøp av brennevin, vin og øl gikk i 1961 opp til et nytt toppnivå på 977,5 mill. kroner¹). Dette er 65,9 mill. kroner eller 7,2 prosent mer enn året før. Av utgiftsøkningen falt 29,9 mill. kroner på brennevin, 5,9 mill. kroner på vin og 30,1 mill. kroner på øl.

Av det samlede private konsum har utgiftene til alkoholholdige drikkevarer i de siste fire årene utgjort 4,7 prosent. Forbrukernes utgifter til alkohol var også i årene 1938 og 1939 4,7 prosent av det samlede private konsum.

Fra 1960 til 1961 økte statens alkoholinntekter fra 595,8 til 639,7 mill. kroner. eller med 43,9 mill. kroner (se tabell 8 og XIII). Inntektsøkningen fordeler seg med 31,1 mill. kroner på brennevin og vin og 12,8 mill. kroner på øl.

Hjemmebrenning, smugling, gauking m. v.

Statistikken over alkohollovforseelsene omfatter de vanligste straffbare overtredelser av lov om innførsel og omsetning av brennevin, vin og øl av 5. april 1927 (alkoholloven) og lov om tilvirking og beskatning av brennevin av 15. august 1908 (tilvirkingsloven). En fullstendig fortegnelse over de registrerte alkohollovforseelser er gitt i forspalten til tabell XIV. Oppgavene, som hentes inn fra politiet, gir opplysning om tallet på vedtatte forelegg og fellende dommer. Derksom en sanksjon omfatter mer enn en forseelse, blir den i statistikken telt med i alle de grupper den gjelder.

¹ Eksklusive utgifter til innkjøp av sprit, brennevin og vin til teknisk og medisinsk bruk.

I alt ble det i 1961 vedtatt 1 499 forelegg og fellende dommer for hjemmebrenning, smugling, gauking og andre overtredelser av alkohollovene. Dette var 20 prosent færre forseelser enn året før og det laveste antall alkohollovforselsler registrert i noe år etter krigen. Tallet på overtredelser av alkohollovene i 1961 var omtrent tredjeparten av hva det var i 1939.

Tabell 9. Vedtatte forelegg og fellende dommer for overtredelser av alkohollovene.

	1960			1961		
	Bygder	Byer	Hele landet	Bygder	Byer	Hele landet
Hjemmebrenning	435	105	540	295	61	356
Smugling	69	474	543	57	349	406
Ulovlig omsetning av rusdrikk (gauking)	60	192	252	58	216	274
Misbruk av denaturert sprit	17	119	136	9	144	153
Drikkelag	64	242	306	37	121	158
Andre forseelser	64	31	95	75	77	152
I alt	709	1 163	1 872	531	968	1 499

Tallet på forelegg og dommer for hjemmebrenning gikk ned fra 540 i 1960 til 356 i 1961, eller med 34 prosent. Ikke i noe år etter 1952 er det registrert så få hjemmebrenningssaker som i 1961. De registrerte tilfellene av smugling av alkoholholdige drikkevarer gikk ned fra 543 i 1960 til 406 i 1961, dvs. med 25 prosent. Ulovlig omsetning av rusdrikk (gauking) og misbruk av denaturert sprit viste en oppgang fra året før på henholdsvis 9 og 13 prosent. Av ulovlige drikkelag ble det registrert vel halvparten så mange forseelser som i 1960. Tallet på straffelte for andre overtredelser av alkohollovene gikk i 1961 opp til 152 straffelte, som er 60 prosent flere enn året før.

Drukkenskapsforseelser.

Lov av 31. mai 1900 om løsgjengeri, betleri og drukkenskap bestemmer i § 16 at den som blir sett i åpenbart beruset tilstand på et alminnelig beferdet eller for offentlig ferdsel bestemt sted, skal straffes med bøter. I samme lov § 17 heter det: «Den som forsettlig eller uaktsomt hensetter seg i en beruset tilstand, hvorunder han forstyrrer den alminnelige fred og orden eller den lovlige ferdsel eller forulemper eller volder fare for andre, straffes med bøter eller fengsel inntil 3 måneder». Løsgjengerloven inneholder videre (§ 19) bestemmelser om at den som på grunn av stadig misbruk av alkohol, skaffer seg midler til sin livsførsel ved betleri eller ved forsorgsstønad, skal straffes med fengsel inntil 3 måneder. Den som av samme grunn forsømmer sin forsørgelsesplikt, unnlater å betale bidrag til underhold av hustru, barn eller sitt barns mor, rammes av samme straffebestemmelse. Statistikken over drukkenskapsforseelser omfatter de personer som blir ilagt straff etter disse bestemmelsene (løsgjengerlovens §§ 16, 17 og 19) og de personer som får advarsel av politiet for misbruk av alkohol.

Tall som viser drukkenskapsforseelser i 1961 og i noen tidligere år, er stilt sammen i tabellene XVI—XXI. De gir opplysninger om drukkenskapsforseelsene i de enkelte byer, fylkesvise oppgaver over forseelsene i bygdene, oppgaver over hvorledes forseelsene fordeler seg på innenbys (-bygds)- og utenbys (-bygds)-boende og på menn og kvinner, tallet på arrestasjoner for drukkenskap m. v.

Tabell 10. Drukkenkapsforseelser i bygder og byer.

	Oslo	Bergen	Trondheim	Stavanger	Andre byer med brennevinsutsalg 1956—61	Byer som fikk brennevinsutsalg i 1960—61	Byer uten brennevinsutsalg	Bygder	I alt
1956	12 199	3 428	1 416	1 413	6 068	1 816	1 963	4 418	32 721
1957	11 910	3 300	1 703	1 620	5 896	1 891	1 867	4 219	32 406
1958	12 687	3 778	1 642	1 645	5 581	1 957	1 780	4 098	33 168
1959	13 361	3 903	1 647	1 589	5 749	1 787	1 681	4 116	33 833
1960	12 860	3 287	1 555	1 535	5 258	2 986	1 760	4 463	33 704
1961	11 991	3 351	1 490	1 394	5 000	2 845	1 560	4 300	31 931

I 1961 ble det i alt registrert 31 931 drukkenskapsforseelser. Dette var 5 prosent færre forseelser enn foregående år, da det ble registrert 33 704.

For byene var tallet på registrerte drukkenskapsforseelser i 1961 vel 5 prosent lavere enn i 1960, mens oppgavene for bygdene viste en nedgang på 4 prosent. I de byene som fikk brennevinsutsalg i 1960 eller 1961, gikk forseelsestallet opp med 59 prosent fra 1959 til 1961. Oppgavene viser imidlertid at det var 5 prosent færre drukkenskapsforseelser i 1961 enn året før i disse byene. Relativt sett var det størst nedgang i registrerte drukkenskapsforseelser fra 1960 til 1961 i byer uten utsalg for brennevin (vel 11 prosent).

I etterkrigsårene fram til 1951 viste tallet på drukkenskapsforseelser en sterk nedgang. Etter den tid har ikke forseelsestallet vist noen bestemt utviklingstendens. Flest drukkenskapsforseelser ble i denne perioden registrert i 1953 med 34 985 og færrest i 1955, da det var 31 888. Oppgavene for 1961 viser et ubetydelig høyere tall på forseelser enn i 1955. Oslo og Stavanger hadde en liten nedgang i antall drukkenskapsforseelser i denne seksårsperioden, mens forseelsestallet gikk opp med 27 prosent i Bergen og 7 prosent i Trondheim. I samme tidsrom hadde andre byer med utsalg for brennevin en nedgang i forseelsestallet på 16 prosent. De byene som fikk brennevinsutsalg i 1960 eller 1961, hadde 66 prosent flere drukkenskapsforseelser i 1961 enn i 1955. De registrerte drukkenskapsforseelser i byer uten brennevinsutsalg lå 22 prosent lavere enn i 1955.

For blant annet å lette en eventuell sammenlikning mellom tallet på drukkenskapsforseelser i ulike geografiske områder er det i tabellene XVIII og XIX stilt sammen oppgaver over drukkenskapsforseelser pr. 1000 innbyggere i de enkelte byer og bygdene fylkesvis for 1958 — 1961. Enkelte hovedtall er gitt i tabell 11.

Tabell 11. Drukkenskapsforseelser pr. 1 000 innbyggere.

	Alle forseelser					Forseelser begått av innenbys (-bygds) -boende				
	Oslo	Andre byer	Byer i alt	Byg- der	Hele landet	Oslo	Andre byer	Byer i alt	Byg- der	Hele landet
1956.....	27,0	24,7	25,7	1,9	9,5	21,0	12,1	15,8	1,3	5,9
1957.....	26,2	24,8	25,4	1,8	9,3	20,4	12,2	15,6	1,2	5,8
1958.....	27,5	24,6	25,8	1,7	9,4	22,0	12,8	16,6	1,2	6,1
1959.....	28,7	24,4	26,1	1,7	9,6	23,5	12,3	16,9	1,2	6,2
1960.....	27,3	24,3	25,5	1,8	9,4	22,4	11,8	16,1	1,3	6,0
1961.....	25,1	23,1	23,9	1,8	8,9	20,8	11,7	15,5	1,2	5,8

Pr. 1 000 innbyggere ble det i 1961 registrert 8,9 drukkenskapsforseelser. Tallene for de seks foregående år var omkring 9,5. For byene var i 1961 tallet på drukkenskapsforseelser pr. 1 000 innbyggere 23,9, mens drukkenskapspromillen utgjorde 1,8 for bygdene.

I forhold til den hjemmehørende folkemengde ble det registrert vel 13 ganger så mange drukkenskapsforseelser i byene som i bygdene. Det sier seg selv at denne store forskjell ikke kan nyttes som mål for edruskapsforholdene i byene og bygdene. Mellom by og bygd er det visse institusjonelle ulikheter som sikkert har stor betydning for oppgavene over drukkenskapsforseelser. Det tenkes da f. eks på en slik ting som at «patruljerende konstabler» nærmest er et ukjent begrep i bygdene. Dessuten har bygdene en mer glissen bebyggelse og mindre trafikkthet enn byene. En beruset person vil derfor som oftest virke mindre forstyrrende på den alminnelige orden og ferdsele på landsbygda enn i byene. Disse og liknende forhold medfører utvilsomt at en person som blir åpenbart beruset, har større sjanse til å unngå kontakt med politimyndighetene på landsbygda enn tilfellet er i byene.

Den offentlige alkoholistforsorg.

I hver kommune skal det etter lov om edruskapsnemnder og behandling av drikkfeldige av 26. februar 1932 være en egen nemnd som har til oppgave å virke for bedre edruskapsforhold og ta seg av drikkfeldige personer. Fra og med 1938 har disse nemnder gitt oppgaver til Statens edruskapsråd. Rådet bearbeider disse opplysningene og publiserer resultatene i en publikasjon med tittelen «Sammen- drag av årsmeldingene for edruskapsnemndene og årsmelding for Statens edruskapsråd». Oppgavene i dette avsnitt er innhentet hos Statens edruskapsråd.

Tabell 12. Edruskapsnemndene.

	Nemnder	Nemnder som har gitt melding om virksomheten	Av disse:		
			Nemnder som har hatt alkoholmis- brukere til behandling	Nemnder som har vært i virksomhet på annen måte	Nemnder som ikke har vært i virksomhet
1956.....	744	729	519	121	89
1957.....	744	743	545	130	68
1958.....	743	732	534	115	83
1959.....	743	735	567	109	59
1960.....	732	712	558	88	66
1961.....	731	703	538	102	63

Aktiviteten i edruskapsnemndene har steget sterkt i etterkrigstiden. Av de nemndene som gav årsmelding i 1946, hadde vel halvparten ikke vært i virksomhet. I 1961 gikk 9 prosent av svarene fra nemndene ut på at de ikke hadde vært i virksomhet det året. Av de nemndene som Statens edruskapsråd fikk oppgaver fra i 1946, hadde 33 prosent alkoholmisbrukere til behandling, mot 77 prosent i 1961.

I alt ble 14 125 personer meldt til edruskapsnemndene i 1961. Av disse var 96 prosent menn og 4 prosent kvinner. Sammenliknet med 1960 viser tallet på personer som ble meldt til nemndene i 1961, en nedgang på snautt 4 prosent.

Tabell 13. Alkoholmisbrukere meldt til edruskapsnemndene.

	Personer meldt til nemndene			Av disse meldt for første gang					
				I alt			25 år og yngre		
	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt	Menn	Kvinner	I alt
1956	13 682	567	14 249	3 465	131	3 596	890	25	915
1957	15 119	566	15 685	4 028	137	4 165	977	29	1 006
1958	16 326	715	17 041	3 984	187	4 171	965	34	999
1959	17 003	724	17 727	4 633	218	4 851	1 098	43	1 141
1960	14 059	594	14 653	3 880	153	4 033	1 020	30	1 050
1961	13 506	619	14 125	3 765	205	3 970	1 033	50	1 083

Oppgavene viser at det var 4 prosent flere kvinner som ble meldt til edruskapsnemndene i 1961 enn året før, mens det var en nedgang på 4 prosent for menn.

Av de personer som ble meldt til nemndene i 1961, var 28 prosent ikke tidligere meldt til en edruskapsnemnd. Dette er samme prosent som for året før.

Den alt overveiende del av anmodningene til edruskapsnemndene om inngrep overfor alkoholmisbrukere kommer fra politiet (se tabell XXII). Politiet har i henhold til lov plikt til å gi melding om alle personer som blir ilagt straff for beruselse. Denne meldeplikt omfatter likevel ikke personer som politiet finner at det åpenbart er hensiktsløst å gi nemndbehandling. I 1961 kom 74 prosent av anmodningene fra politiet alene. Ellers kom flest anmodninger fra den drikkfeldige familie (10 prosent) og fra den drikkfeldige selv (9 prosent). Anmodning om inngrep fra den drikkfeldige selv er blitt mer alminnelig fra år til år. Mens 0,4 prosent av anmodningene i 1946 kom fra de drikkfeldige selv, var prosentene i 1955 og 1960 henholdsvis 2,8 og 8,3.

Ved en nærmere undersøkelse av de innkomne anmodninger om inngrep mot alkoholmisbrukere har edruskapsnemndene i de siste fire årene funnet at om lag 70 prosent av tilfellene egner seg for nemndbehandling. De sakene som blir henlagt av nemndene, gjelder personer som det — etter nemndenes vurdering og gjeldende bestemmelse — ikke er tilstrekkelig grunnlag for inngrep mot, saker der en mangler tilstrekkelige opplysninger, og tilfelle som ikke anses egnet til behandling av nemndene. Tallet på personer behandlet av edruskapsnemndene i 1954 — 1961 og opplysninger om den viktigste behandling disse har fått, er stilt sammen i tabell XXIII.

Edruskapsnemndene behandlet i alt 10 094 alkoholmisbrukere i 1961, eller 17 færre enn året før. I storparten av tilfellene besto nemndbehandlingen i å innkalle misbrukerne til drøfting av og advaring mot de problemene et fortsatt alko-

holmisbruk kan medføre. I 1961 ble advarsel nyttet som den viktigste forholdsregel overfor 60 prosent av de behandlede. En noe strengere foranstaltning ble truffet overfor snautt 12 prosent av de behandlede, som etter nemndens beslutning ble satt under tilsyn (61 prosent av disse ble innlagt i tilsynshjem), mens snautt 7 prosent fikk aversanbehandling. Tvangsinnlegging i kursted er den strengeste form for inngrep mot alkoholmisbrukere som loven under bestemte forutsetninger gir adgang til å bruke. I 1961 fant nemndene å måtte gå til et så avgjørende inngrep overfor 34 drikkfeldige. Nemndene besluttet dessuten, etter å ha innhentet de drikkfeldiges samtykke, å sende 1 116 personer til kursted. I alt ble således 1 150 personer besluttet innlagt i kursted for drikkfeldige i 1961. Det tilsvarende tall for 1960 var 908.

English summary

«Alcohol Statistics» provides data on production, stocks, export, import and use of ethyl alcohol. The statistics give information on licences for sale of alcoholic beverages, prices of and duties on spirits, wine and beer, the consumers' expenditure on and the State's revenues from alcohol. Figures are also given on infractions of the Intoxicants Act, offences of drunkenness and the activity of the Temperance Boards. The returns are obtained from the Ministry of Finance, A/S Vinmonopolet (State Monopoly for production and distribution of spirits and wine), the police authorities, the State Temperance Council and the Norwegian Brewers' Association. Statistics on private production of wine and beer are not collected. For obvious reasons the same applies to illegal distillation and smuggling.

Some price adjustments were made in 1961 for certain brands of spirits and wine, but the price adjustments had no influence on the general price level for these commodities. In this period the price level of beer rose 1 per cent.

In 1961 there were 59 retail outlets for spirits or wine, i. e. 2 more than in 1960. From 1960 to 1961 the number of shops selling all types of beer decreased from 2 868 to 2 850, while shops selling only pilsener and bavarian beer rose from 1 978 to 2 190, i. e. by 11 per cent. The number of establishments licensed for serving spirits, wine and beer increased from 191 in 1960 to 204 in 1961, while the number of establishments serving wine and beer decreased from 811 to 785. From 1960 to 1961 the number of establishments serving all types of beer rose from 198 to 212, while the number of establishments serving pilsener and bavarian beer fell from 585 to 578.

In 1961 the equivalent of approximately 9,63 mill. liters of pure alcohol were used for private consumption, as compared to 9,11 mill. liters in 1960. This consumption of alcoholic beverages, in terms of pure alcohol, rose by 5,7 per cent between 1960 and 1961. The consumption per adult (15 years of age and over) was 3,60 liters of pure alcohol in 1961 as against 3,45 liters in 1960. The figures show an increase in the consumption of spirits from 1,71 to 1,78 liters per adult. For beer the consumption per adult rose from 1,49 to 1,57 liters of pure alcohol in this period.

Consumers' expenditure on spirits, wine and beer rose in 1961 to a new peak. Private purchases of alcohol for the year, including payment for services rendered by restaurants and waiters, amounted to 977,5 mill. kroner, i. e. 66 mill. kroner more than in 1960. The State's revenues from the sale of spirits, wine and beer rose from 596 mill. kroner in 1960 to 640 mill. kroner in 1961. The latter figure represents 77 per cent of consumers' expenditure on spirits and wine. The corresponding figure for beer was 45 per cent.

The number of fines and convictions according to the Intoxicants Act was 1 499 in 1961 as compared to 1 872 in 1960. This represents a decrease of 20 per cent from 1960, and is the lowest level registered in the postwar years. Illegal distillation

cases decreased by 34 per cent, i. e. from 540 in 1960 to 356 in 1961. Cases of smuggling decreased by 25 per cent, while illegal use of methyllated spirits rose by 13 per cent.

In 1961 31 931 misdemeanours due to drunkenness were reported in the country. Of these 27 631 or 87 per cent occurred in the towns. Compared with 1960 the figures for 1961 represent a decrease of 5 per cent.

Pursuant to an Act of 26 February 1932 a Temperance Board shall be established in each municipality. The Boards are promoting temperance and will take charge of habitual drunkards. In 1961 a total of 14 125 persons were reported to the Boards. Of these, 96 per cent were men and 4 per cent women. The figure 14 125 represents a decrease of 4 per cent from 1960. In 1961 74 per cent of the requests for intervention in respect of alcoholics came from the police, 10 per cent of the requests came from the families of the alcoholics and 9 per cent from the alcoholics themselves. Of the persons reported, 10 094 were dealt with by the Boards in 1961 as compared to 10 111 in 1960. In the great majority of cases the person has been warned against excessive alcohol consumption. In 1961 such admonition was given in respect of about 60 per cent of the cases. Approximately 12 per cent of the persons dealt with were placed under supervision, and 7 per cent received aversan treatment. In the more serious cases the Act permits the Boards to have the alcoholics placed in special institutions. In 1961 this was done in 34 cases. With the consent of the alcoholics themselves, the Boards placed 1 116 persons in institutions for alcoholics.

Tabell I. Kommuner med og uten bevillinger¹ for omsetning av brennevin, vin og øl pr. 15. juni 1960 og 1961.

	Byer			Herreder		
	1960	1961		1960	1961	
		Antall	Innbyggere pr. 1/1		Antall	Innbyggere pr. 1/1
Salg og skjenking av brennevin, vin og alt slags øl	² 20	² 20	920 976	.	.	-
Salg av brennevin, vin og alt slags øl, skjenking av vin og alt slags øl	7	³ 7	73 326	.	.	-
Salg av brennevin, vin og pilsener- og baierøl, skjenking av brennevin, vin og alt slags øl	1	2	17 716	.	.	-
Salg av brennevin og vin, skjenking av vin og alt slags øl	⁴ 2	⁴ 1	5 321	.	.	-
Salg av alt slags øl, skjenking av brennevin, vin og alt slags øl	-	-	-	4	4	25 754
Salg av pilsener- og baierøl, skjenking av brennevin, vin og alt slags øl	1	1	8 111	11	10	74 351
Skjenking av brennevin, vin og alt slags øl .	-	-	-	34	37	125 905
Omsetning av brennevin, vin og alt slags øl i alt	31	31	1 025 450	49	51	226 010
Salg og skjenking av vin og alt slags øl	2	2	4 360	-	-	-
Salg av vin og alt slags øl, skjenking av alt slags øl	-	-	-	1	1	5 064
Salg av alt slags øl, skjenking av vin og alt slags øl	9	7	22 561	13	11	139 953
Salg av alt slags øl, skjenking av vin, pilsener- og baierøl	-	-	-	4	3	30 203
Salg av pilsener- og baierøl, skjenking av vin og alt slags øl	2	2	4 400	21	25	178 183
Skjenking av vin og alt slags øl	3	3	26 323	28	27	109 413
Omsetning av vin og alt slags øl i alt	16	14	57 644	67	67	462 816
Salg og skjenking av vin, pilsener- og baierøl	1	1	2 688	-	-	-
Salg av pilsener- og baierøl, skjenking av vin, pilsener- og baierøl	3	3	30 586	28	25	174 056
Skjenking av vin, pilsener- og baierøl	-	1	1 062	8	9	48 194
Omsetning av vin, pilsener- og baierøl i alt .	4	5	34 336	36	34	222 250
Salg og skjenking av alt slags øl	-	-	-	1	6	22 730
Salg av alt slags øl, skjenking av pilsener- og baierøl	1	2	9 911	5	6	41 199
Salg av alt slags øl	1	1	1 177	8	8	53 740
Salg av pilsener- og baierøl, skjenking av alt slags øl	-	-	-	3	5	21 652
Skjenking av alt slags øl	-	-	-	8	8	27 522
Omsetning av alt slags øl i alt	2	3	11 088	25	33	166 843
Salg og skjenking av pilsener- og baierøl ...	-	-	-	38	36	174 021
Salg av pilsener- og baierøl	1	1	92	36	33	146 994
Skjenking av pilsener- og baierøl	2	2	6 237	31	32	116 429
Omsetning av pilsener- og baierøl i alt	3	3	6 329	105	101	437 444
Tugen alkoholomsetning ⁵	8	8	19 643	388	383	926 358
I alt	64	64	1 154 490	670	669	2 441 721

¹ Omfatter kommunale helårsbevillinger og departementsbevillinger. Byer med detaljsalg av øl fra bryggeri er regnet med blant byer med bevillinger for ølsalg. ² Inkl. Porsgrunn hvor Vinmonopolets utsalg for brennevin og vin ble åpnet 20. november 1961. ³ Inkl. Kristiansund hvor salgbevillingen ikke omfattet eksport- og bokkøl. ⁴ Inkl. Namsos hvor skjenkebevillingen ikke omfattet eksport- og bokkøl. ⁵ Inkl. kommuner med omsetning av bare alkoholsvakt øl.

Tabell II. Salgs- og skjenkesteder for brennevin, vin og øl¹ i de enkelte byer pr. 15. juni 1961.

	Salgssteder					Skjenkesteder						I alt
	Brennevin og vin	Bare vin	Alt slags øl	Pilsener- og baierøl	I alt	Brennevin, vin og alt slags øl	Vin og alt slags øl	Av disse: Departementsbevilling	Vin, pilsener- og baierøl	Alt slags øl	Pilsener- og baierøl	
Halden	—	—	2	13	15	—	13	—	—	—	4	17
Sarpsborg ..	1	—	32	1	34	—	7	—	—	1	1	9
Fredrikstad .	2	—	45	—	47	2	9	—	—	1	—	12
Moss	1	—	57	—	58	3	4	—	—	5	—	12
Son	—	—	4	—	4	—	2	—	—	1	—	3
Hvitsten . . .	—	—	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—
Drøbak	—	1	—	10	11	—	—	—	3	—	1	4
Oslo	15	—	1290	—	1305	56	175	2	—	68	4	303
Hamar	1	—	35	—	36	8	3	—	—	3	3	17
Kongsvinger.	—	1	13	—	14	—	5	—	—	—	1	6
Lillehammer.	1	—	1	19	21	1	13	1	—	—	2	16
Gjøvik	1	—	1	22	24	1	4	—	—	—	2	7
Hønefoss . . .	1	—	—	17	18	2	—	—	3	—	2	7
Drammen . . .	2	—	93	—	95	3	9	—	—	9	4	25
Holmsbu	—	—	—	2	2	—	—	—	2	—	—	2
Kongsberg ..	2	—	5	—	7	1	—	—	4	—	3	8
Svelvik	—	—	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—
Holmestrand .	—	1	10	—	11	—	2	—	—	1	—	3
Horten	1	—	34	—	35	3	4	—	—	2	1	10
Åsgårdstrand	—	—	3	—	3	—	2	—	—	—	—	2
Tønsberg . . .	1	—	44	—	45	8	3	—	4	4	1	20
Sandefjord ..	1	—	7	—	8	4	10	—	—	—	7	21
Larvik	1	—	3	—	1	1	4	—	—	2	4	11
Stavern	—	—	—	5	5	—	3	—	—	—	—	3
Brevik	—	—	1	—	1	—	—	—	—	—	1	1
Porsgrunn . . .	4	—	23	—	23	1	2	—	—	—	1	4
Skien	1	—	4	13	18	1	6	—	—	2	—	9
Notodden . . .	—	6	5	8	13	—	—	—	—	—	6	6
Risør	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Arendal	1	—	25	—	26	—	6	—	—	—	2	8
Grimstad	—	—	—	2	2	—	1	—	—	—	—	1
Lillesand . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Kristiansand .	1	—	41	—	42	2	6	—	—	6	—	14
Mandal	—	—	—	—	—	—	1	1	—	1	—	2
Flekkefjord .	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Stavanger . . .	2	—	75	—	77	4	2	—	—	—	6	12
Haugesund ..	—	—	—	55	55	—	—	—	8	—	5	13
Bergen	6	—	283	—	289	11	19	—	1	5	1	37
Florø	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Ålesund	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Molde	—	—	—	3	3	5	1	2	—	—	—	3
Kristiansund .	1	—	—	39	40	—	2	—	—	—	—	2
Trondheim ..	4	—	121	7	132	10	23	—	—	2	1	36
Levanger . . .	—	—	1	—	1	—	1	—	—	—	—	1
Steinkjer . . .	—	—	3	—	3	—	1	—	—	2	—	3
Namsos	1	—	—	—	1	—	—	—	1	—	—	1
Brønnøysund .	—	—	1	1	2	—	1	—	1	—	1	3
Mosjøen	1	—	1	—	2	—	1	—	—	—	3	4
Mo	1	—	1	—	2	—	2	1	—	—	3	5
Bodø	1	—	3	—	1	—	3	—	5	1	4	13
Narvik	1	—	—	14	15	1	3	—	—	—	3	7
Svolvær	—	—	4	—	4	—	3	—	—	—	1	4
Harstad	1	—	2	4	7	4	2	—	—	2	1	9
Tromsø	1	—	3	—	1	2	2	—	2	1	4	11
Hammerfest .	1	—	1	—	2	—	2	—	2	—	1	5
Vadsø	—	—	—	2	2	—	—	—	1	—	—	1
Byer i alt . . .	55	3	2273	239	2570	130	365	5	38	119	88	740

¹ Forretninger, restauranter og kaféer som omsetter bare lagerøl er ikke telt med. ² Ett av skjenkestedene hadde ikke bevilling for eksport- og bokkøl. ³ Detaljsalg av øl fra bryggeri. ⁴ Utsalg for brennevin og vin åpnet 20. november 1961. ⁵ Departementsbevilling. ⁶ Vinutsalg åpnet 2. oktober 1961.

Tabell III. Salgs- og skjenkesteder for brennevin, vin og øl¹ i de enkelte herreder pr. 15. juni 1961.

	Salgssteder			Skjenkesteder						
	Alt slags øl	Pilsener- og baierøl	I alt	Brennevin, vin og alt slags øl ²	Vin og alt slags øl	Av disse: Departementsbevil-ling	Vin, pilsener- og baierøl	Alt slags øl	Pilsener- og baierøl	I alt
<i>Ostfold</i>	72	173	245	1	6	—	8	2	9	26
Hvaler	—	14	14	—	—	—	—	—	2	2
Borge	9	—	9	—	—	—	—	2	—	2
Skjeberg	33	—	33	—	—	—	—	—	2	2
Berg	—	—	—	—	2	—	—	—	1	3
Rødnes	—	4	4	—	—	—	—	—	—	—
Trogstad	—	14	14	—	—	—	—	—	—	—
Spydeberg	—	4	4	—	—	—	—	—	—	—
Askim	—	—	—	—	—	—	6	—	—	6
Eidsberg	—	—	—	—	—	—	2	—	1	3
Rakkestad	—	12	12	—	—	—	—	—	1	1
Tune	26	3	29	—	—	—	—	—	—	—
Rolvøy	4	5	9	—	—	—	—	—	—	—
Glemmen	—	31	31	—	—	—	—	—	—	—
Kråkerøy	—	17	17	—	—	—	—	—	—	—
Onsøy	—	25	25	1	—	—	—	—	—	1
Råde	—	13	13	—	—	—	—	—	2	2
Rygge	—	16	16	—	4	—	—	—	—	4
Våler	—	7	7	—	—	—	—	—	—	—
Hobøl	—	8	8	—	—	—	—	—	—	—
<i>Akershus</i>	204	409	613	—	21	—	10	2	62	95
Vestby	—	12	12	—	1	—	—	—	3	4
Kråkstad	—	6	6	—	1	—	—	—	—	1
Ski	—	17	17	—	—	—	3	—	4	7
Ås	—	9	9	—	4	—	—	—	10	14
Frogn	—	13	13	—	—	—	—	—	—	—
Nesodden	—	27	27	—	—	—	—	—	1	1
Oppegård	—	19	19	—	2	—	1	—	4	7
Bærum	97	—	97	—	6	—	—	—	—	6
Asker	44	1	45	—	6	—	—	—	9	15
Søndre Høland ..	—	7	7	—	—	—	—	—	—	—
Nordre Høland ..	—	13	13	—	—	—	—	—	1	1
Setskog	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—
Aurskog	—	11	11	—	—	—	—	—	—	—
Blaker	—	9	9	—	—	—	—	—	—	—
Sorum	—	12	12	—	—	—	—	—	1	1
Fet	—	16	16	—	—	—	—	—	—	—
Rælingen	—	15	15	—	—	—	—	—	—	—
Enebakk	—	17	17	—	—	—	—	2	—	2
Lørenskog	—	28	28	—	—	—	1	—	—	1
Skedsmo	—	32	32	—	—	—	—	—	5	5
Lillestrøm	22	6	28	—	—	—	1	—	7	8
Nittedal	24	—	24	—	—	—	—	—	—	—
Gjerdrum	—	5	5	—	—	—	—	—	—	—
Ullensaker	—	34	34	—	—	—	—	—	—	—
Nes	—	44	44	—	—	—	—	—	3	3
Eidsvoll	—	40	40	—	—	—	4	—	11	15
Nannestad	17	—	17	—	1	—	—	—	1	2
Hurdal	—	8	8	—	—	—	—	—	2	2
Feiring	—	5	5	—	—	—	—	—	—	—

¹ Forretninger, restauranter og kaféer som omsetter bare lagerøl, er ikke telt med. ² Departementsbevillinger.

Tabell III (forts.). Salgs- og skjenkesteder for brennevin, vin og øl
i de enkelte herreder pr. 15. juni 1961.

	Salgssteder			Skjenkesteder						
	Alt slags øl	Pilsener- og baierøl	I alt	Brenne- vin, vin og alt slags øl	Vin og alt slags øl	Av disse: Departements- bevil- ling	Vin, pilsener- og baierøl	Alt slags øl	Pilsener- og baierøl	I alt
<i>Hedmark</i>	73	392	465	2	39	—	10	26	50	127
Nes	—	15	15	—	—	—	1	—	—	1
Ringsaker	—	46	46	1	15	—	—	8	1	25
Furnes	—	16	16	1	2	—	—	—	8	11
Vang	19	—	19	—	2	—	—	1	—	3
Løten	—	14	14	—	—	—	—	—	5	5
Romedal	—	17	17	—	—	—	—	—	5	5
Stange	—	25	25	—	4	—	—	1	1	6
Nord-Odal	—	27	27	—	—	—	—	1	—	1
Sør-Odal	—	28	28	—	—	—	—	—	2	2
Eidskog	—	28	28	—	—	—	—	4	—	4
Vinger	—	15	15	—	1	—	—	—	—	1
Brandval	—	19	19	—	—	—	—	—	—	—
Grue	—	21	21	—	1	—	1	—	1	3
Hof	—	11	11	—	—	—	—	1	—	1
Åsnes	—	23	23	—	—	—	2	—	—	2
Våler	—	21	21	—	3	—	—	—	—	3
Elverum	51	—	51	—	7	—	—	7	—	14
Trysil	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Åmot	—	10	10	—	—	—	3	—	1	4
Stor-Elvdal	—	12	12	—	—	—	—	—	14	14
Sollia	3	—	3	—	—	—	—	—	2	2
Ytre Rendal	—	7	7	—	—	—	—	3	—	3
Øvre Rendal	—	8	8	—	—	—	—	—	—	—
Engerdal	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Os	—	3	3	—	1	—	—	—	2	3
Tolga	—	5	5	—	—	—	1	—	—	1
Tynset	—	9	9	—	2	—	2	—	3	7
Alvdal	—	4	4	—	1	—	—	—	1	2
Folldal	—	8	8	—	—	—	—	—	1	1
<i>Oppland</i>	8	243	251	24	90	3	34	13	93	254
Dovre	—	12	12	1	3	—	—	1	9	14
Lesja	—	10	10	—	2	—	—	—	3	5
Skjåk	—	—	—	—	4	—	—	1	—	5
Lom	—	—	—	2	12	—	—	6	1	21
Vågå	—	—	—	—	5	—	—	—	2	7
Heidal	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Sel	—	2	2	—	12	2	—	—	9	21
Nord-Fron	—	—	—	3	4	—	1	2	5	15
Sør-Fron	—	—	—	2	7	—	—	—	4	13
Ringebu	—	—	—	—	2	—	3	—	7	12
Øyer	—	—	—	1	7	—	—	3	—	11
Østre Gausdal	—	—	—	2	—	—	4	—	—	6
Vestre Gausdal	—	—	—	—	1	—	—	—	3	4
Fåberg	—	10	10	5	9	—	1	—	1	16
Biri	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Snertingdal	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2
Vardal	—	16	16	—	—	—	—	—	4	4
Østre Toten	—	32	32	—	—	—	—	—	1	1
Vestre Toten	—	21	21	—	—	—	—	—	2	2
Eina	—	2	2	—	—	—	—	—	1	1
Jevnaker	—	13	13	—	—	—	2	—	1	3
Lunner	—	24	24	—	—	—	—	—	5	5
Gran	—	17	17	—	1	1	2	—	4	7
Brandbu	—	25	25	—	—	—	2	—	7	9

Tabell III (forts.). Salgs- og skjenkesteder for brennevin, vin og øl
i de enkelte herreder pr. 15. juni 1961.

	Salgssteder			Skjenkesteder						
	Alt slags øl	Pilsener- og baierøl	I alt	Brenne- vin, vin og alt slags øl	Vin og alt slags øl	Av disse: Departement- bevilling	Vin, pilsener- og baierøl	Alt slags øl	Pilsener- og baierøl	I alt
<i>Oppland (forts.)</i>										
Søndre Land ...	—	15	15	—	2	—	—	—	—	2
Fluberg	—	—	—	1	—	—	2	—	—	3
Nordre Land ...	—	7	7	—	—	—	2	—	1	3
Torpa	—	6	6	—	—	—	—	—	2	2
Sør-Aurdal	—	—	—	—	—	—	3	—	9	12
Nord-Aurdal ...	—	27	27	—	—	—	8	—	3	11
Vestre Slidre ...	—	4	4	2	—	—	4	—	—	6
Øystre Slidre ...	8	—	8	—	5	—	—	—	—	5
Vang	—	—	—	5	12	—	—	—	5	22
<i>Buskerud</i>	—	340	340	4	31	—	19	20	115	189
Tyrstrand	—	6	6	—	—	—	—	—	1	1
Hole	—	9	9	—	1	—	7	—	6	14
Norderhov	—	38	38	1	4	—	—	9	1	15
Ådal	—	14	14	—	—	—	—	—	6	6
Flå	—	4	4	—	—	—	1	—	5	6
Nes	—	16	16	—	—	—	5	—	11	16
Gol	—	11	11	—	4	—	—	—	14	18
Hemsedal	—	—	—	—	—	—	—	—	9	9
Ål	—	—	—	1	4	—	—	1	4	10
Hol	—	16	16	2	11	—	—	8	4	25
Sigdal	—	20	20	—	—	—	—	—	7	7
Krodsherad ...	—	9	9	—	5	—	—	1	2	8
Modum	—	38	38	—	—	—	2	—	6	8
Øvre Eiker ...	—	—	—	—	—	—	—	—	9	9
Nedre Eiker ...	—	30	30	—	—	—	2	—	—	2
Lier	—	35	35	—	—	—	1	—	5	6
Røyken	—	23	23	—	—	—	—	—	5	5
Hurum	—	31	31	—	—	—	1	—	5	6
Ytre Sandsvær..	—	10	10	—	—	—	—	—	2	2
Øvre Sandsvær..	—	10	10	—	—	—	—	—	4	4
Flesberg	—	8	8	—	—	—	—	—	4	4
Nore	—	7	7	—	—	—	—	—	5	5
Uvdal	—	5	5	—	2	—	—	1	—	3
<i>Vestfold</i>	143	124	267	—	4	—	9	1	19	33
Strømm	5	—	5	—	—	—	—	1	—	1
Skoger	36	—	36	—	—	—	—	—	4	4
Sande	—	11	11	—	1	—	—	—	—	1
Hof	—	10	10	—	—	—	—	—	—	—
Botne	—	13	13	—	—	—	—	—	—	—
Våle	—	12	12	—	—	—	—	—	1	1
Borre	—	12	12	—	—	—	1	—	1	2
Ramnes	—	6	6	—	—	—	—	—	—	—
Andebu	—	14	14	—	—	—	—	—	2	2
Stokke	—	21	21	—	—	—	—	—	—	—
Sem	48	—	48	—	—	—	4	—	5	9
Nøtterøy	54	—	54	—	2	—	—	—	—	2
Tjøme	—	18	18	—	—	—	4	—	2	6
Sandar	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Tjølling	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Lardal	—	7	7	—	—	—	—	—	3	3

Tabell III (forts.). Salgs- og skjenkesteder for brennevin, vin og øl
i de enkelte herreder pr. 15. juni 1961.

	Salgssteder			Skjenkesteder						
	Alt slags øl	Pilsener- og baierøl	I alt	Brenne- vin, vin og alt slags øl	Vin og alt slags øl	Av disse: Departement- bevilling	Vin, pilsener- og baierøl	Alt slags øl	Pilsener- og baierøl	I alt
<i>Telemark</i>	18	32	50	5	9	1	9	2	34	59
Eidanger	—	22	22	—	—	—	1	—	—	1
Kragerø	—	5	5	—	—	—	2	—	4	6
Solum	—	5	5	—	—	—	—	—	—	—
Holla	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Lunde	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Bø	—	—	—	1	—	—	—	—	1	2
Sauherad	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Gransherad	—	—	—	1	—	—	—	—	2	3
Tinn	18	—	18	—	6	—	2	1	5	14
Hjartdal	—	—	—	—	1	1	1	—	4	6
Seljord	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Kviteseid	—	—	—	2	—	—	2	—	—	4
Lårdal	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
Vinje	—	—	—	—	—	—	—	—	8	8
Rauland	—	—	—	1	—	—	1	—	3	5
<i>Aust-Agder</i>	6	29	35	2	—	—	5	2	5	14
Tvedestrand	—	16	16	—	—	—	4	—	—	4
Flosta	—	6	6	—	—	—	—	—	—	—
Tromøy	—	6	6	—	—	—	1	—	1	2
Hisøy	6	1	7	—	—	—	—	—	—	—
Fjære	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Høvåg	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Evje og Hornnes	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Bygland	—	—	—	1	—	—	—	1	—	2
Bykle	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3
<i>Vest-Agder</i>	—	11	11	—	—	—	—	—	—	—
Oddernes	—	11	11	—	—	—	—	—	—	—
<i>Rogaland</i>	—	—	—	4	3	—	—	1	2	10
Sola	—	—	—	1	2	—	—	—	—	3
Randaberg	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Suldal	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Sauda	—	—	—	1	1	—	—	1	—	3
Sand	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
<i>Hordaland</i>	18	48	66	15	22	1	—	4	5	46
Skånevik	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Tysnes	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Strandebarm	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Odda	1	—	1	1	7	—	—	3	1	12
Ullensvang	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1
Eidfjord	—	—	—	1	1	—	—	—	—	2
Ulvik	—	1	1	2	5	—	—	1	—	8
Granvin	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Voss	—	—	—	2	5	—	—	—	1	8
Vossestrand	—	—	—	1	2	—	—	—	—	3
Kvam	—	—	—	3	—	—	—	—	—	3

Tabell III (forts.). Salgs- og skjenkesteder for brennevin, vin og øl
i de enkelte herreder pr. 15. juni 1961.

	Salgssteder			Skjenkesteder						
	Alt slags øl	Pilsener- og baierøl	I alt	Brenne- vin, vin og alt slags øl	Vin og alt slags øl	Av disse: Departement- bevilling	Vin pilsener- og baierøl	Alt slags øl	Pilsener- og baierøl	I alt
<i>Hordaland (forts.)</i>										
Os	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Laksevåg	17	—	17	—	—	—	—	—	—	—
Fana	—	47	47	—	1	—	—	—	3	4
<i>Sogn og Fjordane</i>	1	22	23	10	4	2	4	—	13	31
Kyrkjebø	—	5	5	—	—	—	—	—	2	2
Vik	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Balestrand	—	—	—	2	—	—	—	—	—	2
Leikanger	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Aurland	—	—	—	2	—	—	—	—	2	4
Lærdal	—	—	—	1	—	—	1	—	—	2
Borgund	1	—	1	1	2	—	—	—	1	4
Årdal	—	17	17	—	—	—	2	—	3	5
Hafslo	—	—	—	—	1	1	—	—	2	3
Luster	—	—	—	—	1	1	—	—	2	3
Jølster	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Gloppen	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Innvik	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Stryn	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
<i>Møre og Romsdal</i>	—	16	16	2	4	3	—	—	14	20
Sunnylven	—	—	—	1	—	—	—	—	—	1
Stranda	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1
Grytten	—	—	—	1	1	1	—	—	—	2
Sor-Aukra	—	10	10	—	—	—	—	—	10	10
Sunnadal	—	6	6	—	1	—	—	—	4	5
Surnadal	—	—	—	—	1	1	—	—	—	1
<i>Sor-Trøndelag</i>	2	87	89	3	4	—	—	4	15	26
Oppdal	1	—	1	2	2	—	—	1	2	7
Orkanger	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Roros Bergstad ..	—	1	1	1	1	—	—	—	2	4
Roros Landsogn ..	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Brekken	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—
Ålen	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Støren	—	—	—	—	—	—	—	—	3	3
Leinstrand	—	2	2	—	—	—	—	—	—	—
Strinda	—	60	60	—	1	—	—	—	1	2
Malvik	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Tiller	—	3	3	—	—	—	—	—	—	—
Selbu	—	17	17	—	—	—	—	—	4	4
Tydal	—	—	—	—	—	—	—	3	1	4
<i>Nord-Trøndelag</i>	—	3	3	—	2	—	6	—	9	17
Meråker	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2
Stjørdal	—	2	2	—	—	—	—	—	1	1
Verdal	—	1	1	—	—	—	1	—	1	2
Inderøy	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Kvam	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Snåsa	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Røyrvik	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Namsskogan	—	—	—	—	—	—	1	—	2	3
Grong	—	—	—	—	—	—	3	—	1	4
Overhalla	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1

Tabell III (forts.). Salgs- og skjenkesteder for brennevin, vin og øl
i de enkelte herreder pr. 15. juni 1961.

	Salgssteder			Skjenkesteder						
	Alt slags øl	Pilsener- og baierøl	I alt	Brenne- vin, vin og alt slags øl	Vin og alt slags øl	Av disse: Departements- bevil- ling	Vin, pilsener- og baierøl	Alt slags øl	Pilsener- og baierøl	I alt
<i>Nordland</i>	18	15	34	1	10	—	4	7	16	38
Bindal.....	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Tjøtta.....	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Sandnessjøen...	1	8	9	—	2	—	1	—	2	5
Grane.....	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2
Hattfjellidal....	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Nesna.....	1	—	1	—	—	—	1	—	1	2
Hemnes.....	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Nord-Rana.....	—	4	4	—	—	—	—	—	—	—
Meløy.....	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1
Saltdal.....	—	—	—	1	—	—	—	—	2	3
Fauske.....	1	1	2	—	—	—	—	—	2	2
Bodin.....	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2
Sorfold.....	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Hamarøy.....	—	—	—	—	—	—	—	—	4	4
Tysfjord.....	2	—	2	—	—	—	—	—	1	1
Lodingen.....	1	—	1	—	—	—	—	1	—	1
Evenes.....	2	—	2	—	—	—	—	1	—	1
Ballangen.....	1	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Ankenes.....	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Moskenes.....	2	—	2	—	—	—	—	—	—	—
Hol.....	1	—	1	—	1	—	—	—	—	1
Vågan.....	2	—	3	—	—	—	—	2	—	2
Hadsel.....	—	—	—	—	3	—	—	—	—	3
Øksnes.....	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Sortland.....	3	—	3	—	2	—	—	—	—	2
Andenes.....	1	—	1	—	—	—	—	1	—	1
<i>Troms</i>	—	1	1	—	9	—	—	6	14	25
Kvæfjord.....	—	1	1	—	—	—	—	—	4	4
Sandtorg.....	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Gratangen.....	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2
Lavangen.....	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Salangen.....	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Øverbygd.....	—	—	—	—	—	—	—	1	1	2
Målselv.....	—	—	—	—	1	—	—	1	1	3
Lenvik.....	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Balsfjord.....	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Tromsøysund...	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
Lyngen.....	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Storfjord.....	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2
Nordreisa.....	—	—	—	—	1	—	—	—	1	2
Kvænangen.....	—	—	—	—	2	—	—	3	—	5
<i>Finnmark</i>	14	6	20	1	3	—	3	3	15	25
Kautokeino.....	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Alta.....	—	—	—	—	—	—	1	—	—	1
Loppa.....	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Kvalsund.....	—	—	—	—	1	—	1	—	—	2
Nordkapp.....	—	6	6	—	1	—	—	—	2	3
Kistrand.....	1	—	1	—	—	—	—	—	1	1
Karasjok.....	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
Tana.....	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Polmak.....	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
Båtsfjord.....	1	—	1	—	—	—	—	2	—	2
Sor-Varanger...	12	—	12	1	1	—	1	—	7	10
<i>Bygder i alt</i>	577	1951	12529	74	261	10	121	93	490	1039

¹ Inkl. 1 vinutsalg.

Tabell IV. Tilvirking, innførsel og utførsel av etyllalkohol 1961.

	Tilvirking		Innførsel		Utførsel	
	1 000 vare-liter	1 000 alkohol-liter	1 000 vare-liter	1 000 alkohol-liter	1 000 vare-liter	1 000 alkohol-liter
Sprit	¹ 26 711	25 643	11 528	11 067	69	65
Brennevin	2 506	1 370	38	16
Vin	² 221	34	4 658	665	—	—
Øl	95 965	4 282	93	5	2 060	104
Eksport- og bokkøl	25 986	1 463	50	3	1 238	70
Pilsener- og baierøl	63 731	2 677	43	2	819	34
Lagerøl	6 248	142	—	—	3	—
I alt	29 959	.	13 107	.	185

¹ Av dette var 42 47 000 liter potetråsprit. ² A/S Vinmonopolets omsetning av norsk fruktvin.

Tabell V. Forbruket av sprit, brennevin og vin til tekniske og medisinske formål. Alkohol-liter.

	Teknisk bruk				Medisinsk bruk				Teknisk og medisinsk bruk
	Sprit	Brennevin	Vin	I alt	Sprit	Brennevin	Vin	I alt	
1954	13 460 458	13 573	2 168	13 476 199	533 677	4 139	2 084	539 900	14 016 099
1955	16 966 242	11 141	2 164	16 979 547	537 759	4 053	1 994	543 806	17 523 353
1956	19 104 432	13 446	2 275	19 120 153	535 215	3 821	1 953	540 989	19 661 142
1957	21 352 846	12 525	2 238	21 367 609	488 312	3 108	1 671	493 091	21 860 700
1958	23 294 462	9 444	1 573	23 305 479	456 827	2 308	1 116	460 251	23 765 730
1959	24 869 713	9 571	1 705	24 880 989	455 174	1 835	604	457 613	25 338 602
1960	30 843 044	11 030	1 177	30 855 251	437 860	1 698	515	440 073	31 295 324
1961	31 018 260	12 406	1 162	31 031 828	437 481	1 709	506	439 696	31 471 524

Tabell VI. A/S Vinmonopolets salg og innenlandsk konsum av brennevin. Liter.

	Vinmonopolets samlede salg av:			Av dette:		Innenlandsk forbruk av brennevin som drikkevarer	
	innenlandsk brennevin	forskåret brennevin ¹	utenlandsk brennevin	solgt på skjenkestedene	solgt direkte til konsument	Vareliter	Alkohol-liter
1954	5 861 812	2 165 365	1 130 220	395 133	8 529 608	8 924 741	3 658 973
1955	5 588 060	2 424 698	1 227 815	406 036	8 598 221	9 004 257	3 826 260
1956	5 085 280	2 978 478	1 364 189	410 860	8 720 548	9 131 408	3 875 096
1957	4 998 262	3 123 850	1 467 222	422 881	8 865 800	9 288 681	3 969 132
1958	4 954 848	3 091 740	1 460 687	420 694	8 800 651	9 221 345	3 946 746
1959	5 192 664	3 350 000	1 622 719	432 864	9 427 649	9 860 513	4 217 415
1960	5 185 593	3 596 562	1 982 198	451 347	9 997 609	10 448 956	4 519 650
1961	5 302 276	3 726 638	2 263 975	452 300	10 525 732	10 978 032	4 769 355

¹ Utenlandsk brennevin blandet med norsk sprit.

**Tabell VII. A/S Vinmonopolets salg og innenlandsk konsum av vin.
Liter.**

	Vinmonopolets samlede salg ¹ av:				Av dette:		Innenlandsk forbruk av vin som drikkevare	
	sterk vin	svak vin	muss. vin	norsk fruktvin	solgt til skjenke- steder	solgt direkte til konsument ¹	Vareliter	Alkohol- liter
1954....	2 518 845	1 307 649	77 201	225 192	2 291 741	1 777 445	4 069 186	642 689
1955....	2 487 126	1 372 511	77 766	206 438	2 246 197	1 833 142	4 079 339	639 987
1956....	2 464 353	1 515 349	76 876	187 988	2 233 717	1 940 883	4 174 600	646 357
1957....	2 345 729	1 637 387	79 263	205 045	2 137 628	2 059 248	4 196 876	638 646
1958....	2 170 517	1 671 220	69 089	196 544	1 960 076	2 077 047	4 037 123	606 589
1959....	2 267 531	1 800 589	74 758	219 826	2 058 101	2 227 616	4 285 717	641 374
1960....	2 208 068	2 023 097	84 199	202 687	2 134 132	2 304 181	4 438 313	649 984
1961....	2 262 155	2 187 123	90 177	221 789	2 184 156	2 494 455	4 678 611	679 886

¹ Privatimportert vin er regnet med. I 1960 og 1961 ble det av private importert henholdsvis 34 758 og 30 264 liter vin.

Tabell VIII. Konsum av øl.

	1 000 vareliter						1 000 alkoholliter			
	Eksport- og bokkøl	Pilsener- og baierøl	Lagerøl	I alt	Av dette		Eksport- og bokkøl	Pilsener- og baierøl	Lagerøl	I alt
					Levert skjenke- steder	Levert forretn. og utsalg				
1954	19 596	43 372	4 648	67 616	19 566	48 050	1 039	1 822	102	2 963
1955	20 991	51 500	5 123	77 614	21 401	56 213	1 133	2 163	113	3 409
1956	22 344	51 382	5 002	78 728	21 763	56 965	1 229	2 158	115	3 502
1957	21 843	51 641	5 408	78 892	22 140	56 752	1 201	2 169	124	3 494
1958	25 377	50 156	5 296	80 829	22 200	58 629	1 447	2 056	114	3 617
1959	23 652	55 105	5 967	84 724	23 381	61 343	1 343	2 364	135	3 842
1960	23 613	57 993	6 081	87 687	24 314	63 373	1 332	2 470	140	3 942
1961	24 798	62 955	6 245	93 998	25 242	68 756	1 396	2 644	142	4 182

Tabell IX. Konsum av brennevin, vin og øl. 1 000 alkoholliter.

	1960				1961			
	Brenne- vin	Vin	Øl	I alt	Brenne- vin	Vin	Øl	I alt
Januar—Februar ..	606	84	455	1 145	626	88	500	1 214
Mars—April	729	103	615	1 447	772	109	659	1 540
Mai—Juni	701	116	783	1 600	747	123	810	1 680
Juli—August	771	106	767	1 644	799	107	802	1 708
September—Oktob.	720	101	610	1 431	756	104	667	1 527
November—Des....	993	140	712	1 845	1 069	149	744	1 962
I alt	4 520	650	3 942	9 112	4 769	680	4 182	9 631

Tabell X. Konsum av brennevin, vin og øl i 3 større landsdeler 1961.

	Solgt på eller levert til skjenkesteder	Solgt i utsalg eller levert til forretn.	I alt		Pr. innbygger ¹			
			Vare-liter	Alkohol-liter	Solgt på eller levert til skjenkesteder	Solgt i utsalg eller levert til forretn.	I alt	
							Vare-liter	Alkohol-liter
	1000 l	1000 l	1000 l	1000 l	l	l	l	l
Oslo salgsområde ²								
Brennevin.....	360	7 140	7 500	3 232	0,19	3,67	3,86	1,66
Vin	1 632	1 927	3 559	511	0,84	0,99	1,83	0,26
Øl.....	17 733	48 188	65 921	2 940	9,12	24,77	33,89	1,51
Bergen salgsområde ³								
Brennevin.....	37	1 565	1 602	690	0,05	2,00	2,05	0,88
Vin	263	288	551	82	0,33	0,37	0,70	0,10
Øl.....	3 648	12 276	15 924	693	4,66	15,67	20,33	0,89
Trondheim salgsomr. ⁴								
Brennevin.....	55	1 821	1 876	847	0,06	2,10	2,16	0,98
Vin	290	279	569	87	0,34	0,32	0,66	0,10
Øl.....	3 861	8 292	12 153	549	4,45	9,56	14,01	0,63

¹ Etter folketallet pr. 1/1 1961. ² Østfold, Akershus, Oslo, Hedmark, Oppland, Buskerud, Vestfold, Telemark, Aust-Agder, Vest-Agder og 5 herreder i More og Romsdal. ³ Rogaland, Hordaland, Bergen, Sogn og Fjordane, Ålesund og 24 herreder i More og Romsdal. ⁴ Sor-Trøndelag, Nord-Trøndelag, Nordland, Troms, Finnmark, Molde, Kristiansund og 32 herreder i More og Romsdal.

Tabell XI. Konsumentenes gjennomsnittsutgifter pr. liter brennevin, vin og øl.

	Kr. pr. vareliter						Kr. pr. alkoholliter		
	Brennevin	Vin	Øl				Brennevin	Vin	Øl
			Ekspport- og bokk-	Pilsener- og baier-	Lager-	I alt			
1954.....	36,58	28,76	4,49	3,04	1,82	3,37	89,22	182,08	77,02
1955.....	37,61	28,41	4,48	3,00	1,83	3,32	88,50	181,10	75,62
1956.....	38,20	27,85	4,69	3,15	1,88	3,51	90,01	179,90	78,81
1957.....	39,09	29,07	5,08	3,42	1,98	3,78	91,49	191,01	85,40
1958.....	39,15	28,46	5,11	3,52	2,07	3,93	91,46	189,60	87,73
1959.....	39,39	28,46	5,27	3,58	2,08	3,95	92,10	190,16	87,07
1960.....	41,69	27,72	5,41	3,66	2,14	4,02	96,37	189,30	89,52
1961.....	42,40	27,57	5,40	3,74	2,18	4,07	97,60	189,70	91,59

Tabell XII. Konsumentenes alkoholgifter.

	I alt				Pr. innbygger 15 år og over ¹			
	Brenne- vin ²	Vin ²	Øl	I alt ²	Bren- nevin ²	Vin ²	Øl	I alt ²
	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	1000 kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
1954.....	326 471	117 022	228 200	671 693	130	46	90	266
1955.....	338 607	115 902	257 800	712 309	133	46	101	280
1956.....	348 812	116 279	276 000	741 091	136	46	108	290
1957.....	363 128	121 989	298 400	783 517	141	48	116	305
1958.....	361 012	114 899	317 321	793 232	139	44	123	306
1959.....	388 448	121 964	334 536	844 948	149	46	128	323
1960.....	435 607	123 046	352 891	911 544	165	47	133	345
1961.....	465 478	128 973	383 020	977 471	174	48	144	366

¹ Etter innbyggertall pr. 1/1 i vedkommende år. ² Brennevin og vin til medisinsk og teknisk bruk er ikke regnet med.

Tabell XIII. Statens alkoholinntekter. 1000 kr.

	1958	1959	1960	1961 ¹
Tilvirkingsavgift av brennevin	17 511	18 044	18 671	19 351
Fruktvinavgift.....	136	151	149	160
Toll av brennevin	5 049	5 581	5 818	6 993
Toll av vin	2 277	2 409	2 597	2 736
Brennevinsomsetningsavgift (25 pet.)	36 215	38 851	} ⁴ 310 474	328 949
Tilleggsavgift	249 161	267 795		
Alminnelig omsetningsavgift	18 741	20 117	} ⁵ 49 543	54 835
Overskott av A/S Vinmonopolets drift	21 700	20 000		
Statsskatt og alderstrygd (A/S Vinmonopolet) ..	14 705	10 341	13 488	14 300
Avgift etter rusdrikkelovs ² § 33	6 793	6 070	7 908	8 300
Avgift av bevilling til salg ³ og skjenking	1 131	1 098	1 156	1 239
Inntekter av brennevins- og vinomsetningen	373 419	390 457	435 804	466 863
Tilvirkingsavgift av øl	107 427	111 321	115 607	125 546
Toll av øl	9	32	46	186
Alminnelig omsetningsavgift	21 965	22 873	23 924	26 019
Skjenkeavgift.....	19 155	19 787	20 458	21 101
Inntekter av ølomsetningen	148 556	154 013	160 035	172 852
Statens samlede inntekter av brennevins-, vin- og ølomsetningen	521 975	544 470	595 839	639 715

¹ Foreløpige tall. ² Skal delvis anvendes til helseformål i kommunene, etter Stortingets nærmere bestemmelser. ³ Inkl. bevillingsavgifter til kommunene for vin og øl. ⁴ Fra 1. februar 1960 er omsetningsavgift på brennevin og tilleggsavgiften på brennevin og vin slått sammen til én avgift «Omsetningsavgift på brennevin og vin». ⁵ 10 prosent alminnelig omsetningsavgift ble før 1. februar 1960 beregnet av utsalgspris eksklusive tilleggsavgift. Etter 1. februar 1960 beregnes den av utsalgspris inklusive alle avgifter.

Tabell XIV. Vedtatte forelegg og fellende dommer for hjemmebrenning, smugling, gaiking m. v.

	1958	1959	1960	1961		
				Byer	Bygder	I alt
Hjemmebrenning (§§ 2, 17 i tilvirkningsl. ¹ og §§ 53, 54 i alkoholl. ²)	527	550	540	61	295	356
Smugling (§§ 47—52 ²)	353	465	543	349	57	406
Gauking (§ 47, 1. ledd ²)	330	266	252	216	58	274
Sprit og brennevin	268	239	217	193	35	228
Essenser	11	—	1	—	1	1
Vin, øl og sats	51	27	34	23	22	45
Skjenking eller fortæring ved forsamlingshus m. v. (§62 ²)	64	54	50	26	42	68
Drikkelag (§ 65 ²)	221	158	306	121	37	158
Fortæring av medbrakt brennevin m. v. på bevertningssteder (§ 66 ²)	77	82	43	50	33	83
Fortæring av brennevin m.v. i foreninger o.l. (§ 67 ²)	3	3	1	1	—	1
Reseptmisbruk (§§ 2, 4, 5, 1. ledd og § 6 i lov av 30. november 1923)	3	1	1	—	—	—
Misbruk av denaturert sprit (§ 7 jfr. § 8 i lov av 4. juni 1954)	187	172	136	144	9	153
Renaturering eller drikk	160	148	118	113	9	122
Salg	5	5	1	1	—	1
Besittelse	22	19	17	30	—	30
I alt	1 765	1 751	1 872	968	531	1 499

¹ Lov om tilvirkning, omdestillation og beskatning av brændevin m.v. av 15. august 1908.

² Lov om innførsel og omsetning av brennevin, vin, fruktvin, mjød og øl av 5. april 1927.

Tabell XV. Vedtatte forelegg og fellende dommer for hjemmebrenning, smugling, gaiking m. v. i de enkelte fylker 1961.

	Hjemmebrenning		Smugling		Gauking		Misbruk av denaturert sprit		Drikkelag		Andre rusdrikkforseelser	
	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer	Bygder	Byer
Østfold	12	1	9	3	1	6	—	1	—	8	—	—
Akershus	32	—	2	—	2	—	2	—	3	—	8	—
Vestfold	5	1	1	2	—	1	1	2	11	—	3	6
Oslo	—	29	—	142	—	47	—	92	—	5	—	1
Buskerud	16	6	3	—	6	—	—	1	—	—	—	—
Hedmark	46	—	—	—	7	—	1	10	—	—	4	—
Oppland	30	—	1	—	1	—	—	—	—	—	3	1
Telemark	12	2	8	2	3	3	1	4	—	12	3	5
Aust-Agder	1	—	—	1	—	3	1	2	—	—	1	1
Vest-Agder	3	—	—	18	5	6	—	—	—	5	2	20
Rogaland	5	—	23	74	4	96	2	11	—	64	3	3
Hordaland	1	—	3	—	2	—	—	—	19	—	15	—
Bergen	—	—	—	32	—	20	—	1	—	1	—	1
Sogn og Fjordane	20	—	5	—	1	—	—	—	—	—	2	—
Møre og Romsdal	9	6	—	36	9	16	1	—	—	—	3	5
Sør-Trøndelag	12	8	—	—	1	9	—	13	—	15	4	2
Nord-Trøndelag	20	—	—	—	3	—	—	—	4	—	1	—
Nordland	22	4	—	38	2	—	—	—	—	5	11	6
Troms	16	1	—	1	2	7	—	7	—	5	2	11
Finnmark	33	3	2	—	9	2	—	—	—	1	10	15
I alt	295	61	57	349	58	216	9	144	37	121	75	77

Tabell XVI. Drukkenskapsforsøelser i de enkelte byer.

	1958	1959	1960	1961	Av disse forsøelser begått av:				Forsøelser i 1961 med arrestasjon
					innenbysboende	utenbysboende	menn	kvin-ner	
Halden	151	205	221	175	70	105	171	4	154
Sarpsborg ¹	542	406	528	522	215	307	511	11	438
Fredrikstad	731	640	619	545	221	324	533	12	510
Moss	406	362	318	340	213	127	333	7	333
Son	7	2	2	9	3	6	9	—	5
Hvitsten	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Drobak	22	25	23	14	8	6	14	—	8
Oslo ²	12 687	13 361	12 860	11 991	9 942	2 049	10 563	1 428	11 132
Hamar	172	237	217	209	91	118	205	4	208
Kongsvinger	40	31	56	53	5	48	52	1	47
Lillehammer	134	134	120	158	17	141	158	—	130
Gjøvik	93	109	105	104	53	51	104	—	89
Hønefoss ³	84	103	209	169	21	148	163	6	165
Drammen	555	658	480	619	178	441	584	35	619
Holmsbu	—	—	—	1	1	—	—	1	1
Kongsberg	160	172	159	136	42	94	124	12	121
Svelvik	2	2	2	1	1	—	1	—	1
Holmestrand	43	34	37	18	9	9	18	—	13
Horten	303	333	265	205	105	100	201	4	195
Åsgårdstrand	9	7	7	2	1	1	2	—	2
Tønsberg	461	392	534	400	197	203	381	19	299
Sandefjord	202	263	173	166	48	118	165	1	154
Larvik	198	246	180	162	70	92	158	4	152
Stavern	9	10	6	21	14	7	21	—	19
Langesund	9	10	3	4	—	4	4	—	2
Stathelle	3	2	2	2	—	2	2	—	1
Brevik	13	23	23	12	8	4	12	—	5
Porsgrunn ⁴	251	234	329	370	86	284	359	11	370
Skien ³	397	367	691	540	208	332	521	19	540
Notodden	162	173	170	131	81	50	131	—	112
Risør	12	17	14	16	6	10	16	—	11
Arendal ³	188	196	311	257	74	183	248	9	247
Grimstad	30	19	50	49	15	34	48	1	42
Lillesand	11	22	5	9	—	9	9	—	7
Kristiansand	820	893	766	757	315	442	741	16	752
Mandal	110	100	120	132	75	57	127	5	68
Farsund	19	31	25	15	3	12	15	—	14
Flekkefjord	41	25	26	16	4	12	16	—	6
Egersund	51	62	55	40	11	29	40	—	28
Sandnes	101	82	141	90	17	73	88	2	84
Stavanger	1 645	1 589	1 535	1 394	979	415	1 291	103	1 391
Skudeneshavn	61	7	8	8	2	6	8	—	6
Kopervik	35	33	16	31	2	29	30	1	26
Haugesund	244	203	231	260	212	48	257	3	254
Bergen	3 778	3 903	3 287	3 351	2 224	1 127	3 102	249	3 297
Florø	79	43	18	16	—	16	16	—	15

Merknad: Byer med sperret skrift hadde brennevinutsalg pr. 31. desember 1961.

¹ Fikk brennevinutsalg fra 9. mai 1960. ² 1958-oppavene for Oslo delvis beregnet på grunn av politistreiken 1.—8. januar. ³ Fikk brennevinutsalg fra 2. januar 1960. ⁴ Fikk brennevinutsalg fra 20. november 1961.

Tabell XVI (forts.). Drukkenskapsforseelser i de enkelte byer.

	1958	1959	1960	1961	Av disse forseelser begått av:				Forse- elser i 1961 med arresta- sjon
					innen- bys- boende	uten- bys- boende	menn	kvinn- er	
Ålesund.....	342	347	333	314	163	151	308	6	294
Molde.....	53	37	47	31	11	20	31	—	31
Kristiansund ¹	205	181	335	350	191	159	343	7	315
Trondheim.....	1 642	1 647	1 555	1 490	965	525	1 407	83	1 433
Levanger.....	21	19	15	18	2	16	18	—	—
Steinkjer.....	22	37	38	16	5	11	16	—	4
Namsos ²	26	35	39	68	35	33	67	1	49
Brønnøysund.....	7	4	3	11	4	7	11	—	2
Mosjøen ²	64	42	79	79	27	52	77	2	68
Mo ²	80	102	252	185	103	82	185	—	136
Bodø.....	175	203	172	155	76	79	155	—	111
Narvik.....	486	478	452	354	123	231	353	1	335
Svolvær.....	34	29	30	18	1	17	18	—	18
Harstad.....	239	191	237	257	28	229	255	2	190
Tromsø.....	446	438	461	433	137	296	420	13	338
Hammerfest ³	120	121	213	305	113	192	303	2	278
Vardø.....	28	32	25	17	13	4	17	—	8
Vadsø.....	9	8	8	10	7	3	10	—	4
Byer i alt.....	29 070	29 717	29 241	27 631	17 851	9 780	25 546	2 085	25 687
Byer med brennevin- salg 1958—1961.....	25 333	26 249	24 495	23 226	16 024	7 202	21 233	1 993	21 789
Byer som har fått bren- nevinssalg i 1960—1961	1 957	1 787	2 986	2 845	1 073	1 772	2 777	68	2 606
Byer uten brennevin- salg 1958—1961.....	1 780	1 681	1 760	1 560	754	806	1 536	24	1 292

¹ Fikk brennevinssalg fra 20. mai 1960. ² Fikk brennevinssalg fra 23. mai 1960. ³ Fikk brennevinssalg fra 27. juni 1960.

Tabell XVII. Drukkenskapsforseelser i bygdene fylkesvis.

	1958	1959	1960	1961	Av disse forseelser begått av:				Forse- elser i 1961 med arresta- sjon
					innen- bygds- boende	uten- bygds- boende	menn	kvinn- er	
Østfold.....	417	392	461	462	304	158	458	4	312
Akershus.....	726	657	792	664	466	198	632	32	435
Hedmark.....	242	300	293	214	175	39	213	1	114
Oppland.....	201	194	176	169	103	66	169	—	30
Buskerud.....	173	228	180	242	130	112	232	10	180
Vestfold.....	222	198	227	230	119	111	216	14	182
Telemark.....	260	221	293	290	176	114	288	2	159
Aust-Agder.....	114	164	152	167	104	63	165	2	93
Vest-Agder.....	228	215	212	173	103	70	173	—	155
Rogaland.....	227	323	262	290	242	48	288	2	163
Hordaland.....	358	339	396	425	292	133	424	1	150
Sogn og Fjordane.....	154	105	102	87	67	20	87	—	39
Møre og Romsdal.....	82	108	87	139	111	28	138	1	13
Sør-Trøndelag.....	150	151	153	138	74	64	136	2	75
Nord-Trøndelag.....	84	87	106	68	58	10	67	1	3
Nordland.....	133	118	117	125	101	24	125	—	32
Troms.....	114	118	130	112	65	47	112	—	43
Finnmark.....	213	198	324	305	191	114	299	6	179
I alt.....	4 098	4 116	4 463	4 300	2 881	1 419	4 222	78	2 357

Tabell XVIII. Drukenskapsforsøelser pr. 1000 innbyggere¹ i de enkelte byer.

	Alle forsøelser				Forsøelser begått av innenbysboende			
	1958	1959	1960	1961	1958	1959	1960	1961
Halden	15,5	20,8	22,2	17,6	7,9	10,0	9,5	7,0
Sarpsborg ²	40,5	30,3	39,6	39,2	14,9	11,9	17,1	16,2
Fredrikstad	52,4	46,3	43,2	39,8	20,1	18,1	18,1	16,1
Moss	20,5	18,0	15,5	16,5	12,9	12,4	10,0	10,3
Son	13,8	4,1	4,1	17,8	2,0	4,1	2,1	5,9
Hvitsten	—	—	—	—	—	—	—	—
Drobak	8,6	9,7	8,4	5,2	2,7	5,1	3,7	3,0
Oslo ³	27,5	28,7	27,3	25,1	22,0	23,5	22,4	20,8
Hamar	13,3	18,0	16,4	15,5	5,2	6,4	5,9	6,7
Kongsvinger	17,6	13,6	24,4	23,0	0,9	0,9	1,3	2,2
Lillehammer	21,6	21,7	19,5	26,4	2,3	4,0	2,9	2,8
Gjøvik	12,2	14,2	13,6	13,1	4,7	5,1	5,0	6,7
Hønefoss ⁴	20,7	25,0	49,0	38,4	1,5	2,7	9,8	4,8
Drammen	18,1	21,5	15,5	19,8	5,2	5,6	4,6	5,7
Holmsbu	—	—	—	2,5	—	—	—	—
Kongsberg	17,1	18,1	16,6	14,0	5,9	5,9	4,5	4,3
Svelvik	1,6	1,6	1,7	0,8	—	1,6	1,7	0,8
Holmestrand	20,2	16,0	17,6	8,8	4,7	2,8	5,2	4,4
Horten	22,9	25,2	19,9	15,2	9,4	12,0	8,8	7,8
Åsgårdstrand	19,0	14,9	14,3	4,0	4,2	10,7	2,0	2,0
Tønsberg	37,0	31,4	42,4	32,2	17,9	15,6	19,5	15,9
Sandefjord	28,6	37,4	24,8	23,9	10,2	13,4	8,0	6,9
Larvik	18,6	23,3	17,2	15,2	8,6	10,2	6,5	6,6
Stavern	5,3	5,7	3,3	11,6	0,6	0,6	1,1	7,8
Langesund	4,1	4,5	1,4	1,8	1,4	0,9	1,4	—
Stathelle	4,0	2,6	2,7	2,7	—	—	—	—
Brevik	5,6	9,9	9,8	5,1	1,3	4,7	3,8	3,4
Porsgrunn ⁵	24,0	22,3	31,0	34,5	5,8	5,9	6,4	8,0
Skien ⁴	25,5	23,8	44,5	34,9	10,2	11,7	19,3	13,4
Notodden	22,0	23,4	23,0	17,3	11,8	13,7	13,4	10,7
Risor	4,1	5,6	4,6	5,2	2,4	2,7	1,6	2,0
Arendal ⁴	16,7	17,3	27,3	22,7	5,2	4,6	8,5	6,5
Grimstad	13,1	8,4	19,0	18,9	2,6	2,2	1,9	5,8
Lillesand	10,5	21,3	4,8	8,5	—	1,0	1,9	—
Kristiansand	29,7	32,1	27,6	27,1	12,1	13,7	11,5	11,3
Mandal	22,1	19,7	23,3	25,6	14,0	11,2	12,8	14,5
Farsund	9,2	14,5	11,6	6,8	2,4	4,7	4,7	1,4
Flekkefjord	13,3	8,0	8,3	5,1	6,2	2,9	2,2	1,3
Egersund	12,8	15,6	13,9	10,5	5,5	3,3	6,3	2,9
Sandnes	25,4	20,4	35,4	22,6	4,3	3,2	3,0	4,3
Stavanger	31,1	30,1	29,1	26,4	23,5	19,8	19,0	18,6
Skudeneshavn	43,9	5,0	5,8	5,9	33,8	4,3	4,4	1,5
Kopervik	19,2	18,4	8,7	16,8	11,5	3,4	1,6	1,1
Haugesund	9,2	7,6	8,6	9,6	8,0	6,6	7,5	7,8
Bergen	32,9	33,8	28,4	28,9	21,5	21,1	17,2	19,2
Floro	37,6	20,3	8,7	8,0	4,3	2,4	0,5	—

Merknad: Byer med sperret skrift hadde brennevinutsalg pr. 31. desember 1961.

¹ Tallene er beregnet etter folketallet pr. $\frac{1}{11}$ i vedkommende år. ² Se note 1 side 35. ³ Se note 2 side 35. ⁴ Se note 3 side 35. ⁵ Se note 4 side 35.

Tabell XVIII (forts.). Drukkenskapsforseelser pr. 1000 innbyggere i de enkelte byer.

	Alle forseelser				Forseelser begått av innenbysboende			
	1958	1959	1960	1961	1958	1959	1960	1961
Ålesund.....	18,0	18,2	17,6	16,4	8,3	8,5	7,9	8,5
Molde.....	6,8	4,7	5,9	3,8	2,2	1,7	1,5	1,4
Kristiansund ¹	12,2	10,6	19,6	20,4	7,1	6,6	11,8	11,1
Trondheim.....	27,9	27,9	26,2	25,4	17,3	17,4	16,2	16,5
Levanger.....	12,3	11,1	8,8	10,8	4,1	1,2	4,1	1,2
Steinkjer.....	5,3	8,9	9,2	3,8	1,4	2,9	3,4	1,2
Namsos ²	5,0	6,5	7,4	12,8	3,1	5,2	4,2	6,6
Brønnøysund.....	3,9	2,2	1,6	5,9	2,8	—	—	2,1
Mosjøen ²	14,3	9,1	16,7	17,2	7,8	5,7	8,6	5,9
Mo ²	10,0	12,5	31,1	22,2	5,5	7,0	14,0	12,3
Bodø.....	16,7	16,7	13,8	12,2	6,7	5,3	5,5	6,0
Narvik.....	38,7	37,2	34,6	26,6	15,9	15,4	12,2	9,2
Svolvær.....	9,0	7,6	7,9	4,7	0,8	1,6	0,8	0,3
Harstad.....	59,1	47,0	59,2	65,3	8,7	6,9	7,0	7,1
Tromsø.....	36,5	35,9	37,5	35,0	13,9	14,4	14,7	11,1
Hammerfest ³	22,7	22,3	38,0	52,0	7,9	8,5	10,9	19,3
Vardø.....	8,0	9,0	7,1	4,9	5,7	6,8	3,7	3,7
Vadsø.....	3,1	2,7	2,6	3,3	2,4	0,7	2,0	2,3
Byer i alt.....	25,8	26,1	25,5	23,9	16,6	16,9	16,1	15,5
Byer med brennevinutsalg 1958—1961.....	28,2	29,0	26,8	25,2	19,0	19,5	18,1	17,4
Byer som har fått brennevinutsalg i 1960—1961.....	20,7	18,7	31,1	29,5	7,8	7,7	12,2	11,1
Byer uten brennevinutsalg 1958—1961.....	13,2	12,4	12,9	11,4	6,3	5,7	5,8	5,5

¹ Se note 1 side 36. ² Se note 2 side 36. ³ Se note 3 side 36.

Tabell XIX. Drukkenskapsforseelser pr. 1000 innbyggere¹ i bygdene fylkesvis.

	Alle forseelser				Forseelser begått av innenbygdsboende			
	1958	1959	1960	1961	1958	1959	1960	1961
Østfold.....	2,9	2,7	3,2	3,2	1,9	1,7	2,3	2,1
Akershus.....	3,4	3,0	3,5	2,9	2,4	2,2	2,5	2,0
Hedmark.....	1,5	1,8	1,8	1,3	1,2	1,5	1,5	1,1
Oppland.....	1,3	1,3	1,2	1,1	1,0	0,9	0,8	0,7
Buskerud.....	1,4	1,9	1,5	2,0	0,7	1,0	0,7	1,1
Vestfold.....	1,9	1,6	1,8	1,8	1,0	0,7	1,0	1,0
Telemark.....	2,4	2,0	2,6	2,6	1,5	1,4	1,6	1,6
Aust-Agder.....	1,9	2,8	2,6	2,8	1,1	1,5	1,3	1,8
Vest-Agder.....	3,3	3,1	3,0	2,5	2,0	1,7	1,8	1,5
Rogaland.....	1,6	2,3	1,8	2,0	1,2	1,9	1,4	1,6
Hordaland.....	1,6	1,5	1,8	1,9	1,2	1,1	1,4	1,3
Sogn og Fjordane.....	1,6	1,1	1,0	0,9	1,3	0,8	0,8	0,7
Møre og Romsdal.....	0,5	0,6	0,5	0,8	0,4	0,5	0,4	0,7
Sør-Trøndelag.....	1,0	1,0	1,0	0,9	0,7	0,6	0,6	0,5
Nord-Trøndelag.....	0,8	0,8	1,0	0,6	0,4	0,5	0,7	0,5
Nordland.....	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	0,4	0,5	0,5
Troms.....	1,0	1,1	1,2	1,0	0,4	0,7	0,6	0,6
Finnmark.....	3,6	3,3	5,4	5,1	2,4	2,2	3,8	3,2
Bygder i alt.....	1,7	1,7	1,8	1,8	1,2	1,2	1,3	1,2

¹ Se note 1 side 37.

Tabell XX. Månedsvise oppgaver over drukkenskapsforseelser i de enkelte byer 1961.

	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
Halden	10	10	23	14	12	10	23	16	14	13	11	19
Sarpsborg ¹	48	40	46	41	41	46	55	25	43	49	35	53
Fredrikstad	31	39	40	41	58	59	63	48	42	46	25	53
Moss	18	25	29	27	33	34	32	33	32	29	22	26
Son	1	—	—	1	—	1	—	—	2	3	1	—
Hvitsten	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Drobak	3	1	2	1	—	1	3	1	1	—	1	—
Oslo	858	843	932	891	878	1 102	1 261	1 138	1 290	1 138	885	775
Hamar	14	17	18	21	10	18	31	13	9	25	17	16
Kongsvinger	2	5	3	8	4	4	3	7	3	5	6	3
Lillehammer	11	12	3	8	17	13	18	19	17	7	15	18
Gjøvik	—	7	10	7	9	7	15	17	8	12	5	7
Hønefoss ²	10	6	14	8	17	18	28	22	18	9	10	9
Drammen	32	39	46	59	55	70	65	36	48	72	56	41
Holmsbu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1
Kongsberg	2	27	11	8	9	10	10	17	14	8	6	14
Svelvik	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Holmestrand	4	—	—	2	3	1	4	1	1	—	—	2
Horten	12	13	21	8	32	9	15	26	18	19	12	20
Åsgårdstrand	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	1	—
Tønsberg	30	20	27	41	43	38	48	26	44	35	32	16
Sandefjord	9	11	21	11	9	17	20	6	24	12	14	12
Larvik	12	10	4	8	22	17	23	14	27	10	5	10
Stavern	—	2	—	1	8	—	3	4	2	—	1	—
Langesund	—	—	—	—	2	—	2	—	—	—	—	—
Stathelle	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	1
Brevik	1	—	1	—	1	—	3	—	2	1	—	3
Porsgrunn ³	17	21	27	40	34	23	34	42	23	36	35	38
Skien ²	39	35	36	41	49	60	57	68	54	39	37	25
Notodden	7	4	13	8	11	10	11	12	14	15	12	14
Risør	1	—	1	2	—	2	3	1	4	1	1	—
Arendal ²	15	17	18	13	29	26	30	25	25	25	10	24
Grimstad	2	3	6	1	3	4	1	5	5	5	6	8
Lillesand	1	—	—	2	1	3	1	—	—	—	1	—
Kristiansand	53	50	53	63	58	82	78	76	68	64	60	52
Mandal	4	19	10	7	11	20	23	10	5	6	9	8
Farsund	—	—	4	—	1	—	8	2	—	—	—	—
Flekkefjord	2	—	4	1	—	4	1	—	—	—	2	2
Egersund	4	2	1	—	3	—	5	4	1	5	3	12
Sandnes	9	10	10	4	10	5	2	3	9	13	5	10
Stavanger	112	94	132	119	120	116	126	124	112	109	120	110
Skudeneshavn	—	—	—	—	6	2	—	—	—	—	—	—
Kopervik	2	—	5	—	3	—	5	4	2	—	2	8
Haugesund	10	16	21	18	23	32	28	20	27	28	11	26
Bergen	249	212	258	251	299	298	271	300	343	327	276	267
Florø	4	—	1	2	—	2	—	3	3	—	1	—

Merknad: Byer med sperret skrift hadde brennevinsutsalg pr. 31. desember 1961.

¹ Se note 1 side 35. ² Se note 3 side 35. ³ Se note 4 side 35.

Tabell XX (forts.). Månedsvise oppgaver over drikkenkapsforsøelser i de enkelte byer 1961.

	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
Ålesund.....	27	34	37	19	19	12	28	22	26	18	46	26
Molde.....	1	3	5	4	1	—	6	—	5	4	2	—
Kristiansund ¹	17	47	48	30	25	26	32	21	37	24	22	21
Trondheim.....	118	112	118	127	133	142	194	117	91	125	106	107
Levanger.....	—	—	1	—	—	5	8	—	—	—	1	3
Steinkjer.....	2	3	—	2	2	—	2	2	—	2	—	1
Namsos ²	1	2	3	5	4	5	14	18	4	2	3	7
Bronnøysund.....	—	1	4	—	2	—	—	1	—	1	2	—
Mosjøen ²	8	1	4	6	11	11	4	11	13	2	6	2
Mo ²	8	8	14	16	24	20	15	22	16	16	14	12
Bodo.....	12	8	16	11	22	13	10	18	8	14	7	16
Narvik.....	32	27	31	20	27	39	23	33	40	27	33	22
Svolvær.....	1	1	2	1	1	1	2	2	1	3	1	2
Harstad.....	18	27	25	13	22	17	17	20	35	29	17	17
Tromsø.....	33	18	23	21	41	32	47	45	59	55	24	35
Hammerfest ³	19	21	18	26	26	32	31	29	32	27	26	18
Vardø.....	3	1	—	—	1	—	—	2	—	2	1	—
Vadso.....	1	—	3	2	1	2	1	1	3	1	2	—
Byer i a't.....	1 941	1 924	2 203	2 081	2 286	2 522	2 843	2 532	2 724	2 519	2 064	1 992
Byer med brenne- vinsalg 1958—1961	1 656	1 611	1 818	1 755	1 897	2 133	2 367	2 126	2 329	2 163	1 737	1 634
Byer som har fått brennevinsalg i 1960—1961.....	182	198	228	226	260	267	300	283	265	229	198	209
Byer uten brenne- vinsalg 1958—1961.....	103	115	157	100	129	122	176	123	130	127	129	149

¹ Se note 1 side 36. ² Se note 2 side 36. ³ Se note 3 side 36.

Tabell XXI. Månedsvise oppgaver over drikkenkapsforsøelser i bygdene fylkesvis 1961.

	Jan.	Feb.	Mars	April	Mai	Juni	Juli	Aug.	Sept.	Okt.	Nov.	Des.
Østfold.....	24	25	31	32	40	37	63	50	34	56	29	41
Akershus.....	55	43	46	49	46	41	75	75	69	71	47	47
Hedmark.....	18	26	19	14	20	15	26	17	14	15	15	15
Oppland.....	9	7	8	11	22	9	20	28	13	13	15	14
Buskerud.....	15	23	13	13	18	18	24	26	30	22	15	25
Vestfold.....	12	20	7	20	17	29	40	21	26	17	13	8
Telemark.....	24	13	21	11	32	23	27	22	39	31	23	24
Aust-Agder.....	9	12	18	10	19	17	27	9	8	9	16	13
Vest-Agder.....	12	7	14	11	17	25	12	11	16	19	17	12
Rogaland.....	23	12	30	26	34	19	16	9	53	23	31	14
Hordaland.....	30	29	19	31	30	41	57	54	41	40	19	34
Sogn og Fjordane....	12	6	8	4	9	7	6	6	12	6	6	5
Møre og Romsdal....	5	7	17	15	10	15	12	14	14	7	13	10
Sør-Trøndelag.....	12	10	9	10	9	8	23	8	17	12	14	6
Nord-Trøndelag.....	7	6	7	8	5	6	9	7	2	1	6	4
Nordland.....	16	15	12	5	7	13	21	7	7	10	6	6
Troms.....	5	3	5	7	11	8	24	14	5	12	13	5
Finnmark.....	38	13	27	18	50	34	22	19	25	19	22	18
Bygder i alt.....	326	277	311	295	396	365	504	397	425	383	320	301

Tabell XXII. Alkoholmisbrukere meldt til edruskapsnemndene.

	Den drikkefeldige selv	Den drikkefeldiges familie	Politiet	Både politiet og familien	Forsorgsstyret	Lege eller prest	Andre nemnder	Inngrepet etter nemndas eget tiltak	I alt
<i>Menn:</i>									
1954...	477	1 097	14 746	428	50	166	116	227	17 307
1955...	382	1 162	11 658	624	26	102	95	205	14 254
1956...	563	1 436	10 808	454	32	85	98	206	13 682
1957...	686	1 375	12 095	510	64	103	100	186	15 119
1958...	917	1 425	12 891	621	37	116	68	251	16 326
1959...	1 125	1 853	10 842	2 719	49	111	80	224	17 003
1960...	1 182	1 348	10 724	348	37	104	77	239	14 059
1961...	1 146	1 390	9 978	393	59	149	84	307	13 506
<i>Kvinner:</i>									
1954...	28	58	801	6	4	12	8	21	938
1955...	36	61	389	11	6	3	3	8	517
1956...	14	68	443	10	5	5	5	17	567
1957...	13	46	470	8	2	10	3	14	566
1958...	26	46	602	11	4	4	7	15	715
1959...	47	75	429	136	3	12	8	14	724
1960...	34	63	468	6	2	7	5	9	594
1961...	76	44	461	4	3	11	6	14	619

Tabell XXIII. Alkoholmisbrukere behandlet av edruskapsnemndene etter behandlingsmåten¹.

	Gitt advarsel	Satt under tilsyn	Gitt avver-sans-be-handling	Meldt inn i av-holds-lag eller -losje	Skaffet arbeid	Fratatt rådighet over lønn		Inn-lagt i til-syns-hjem	Be-hand-let i klinikk	Besluttet innlagt i kursted		I alt
						Fri-villig	Tvang			Fri-villig	Tvang	
<i>Menn:</i>												
1954..	6 049	755	423	154	173	22	6	—	—	687	23	8 292
1955..	5 956	735	486	117	172	44	4	—	—	687	19	8 220
1956..	5 520	571	461	131	203	31	9	265	—	655	28	7 874
1957..	6 616	536	551	124	214	26	10	249	193	810	37	9 263
1958..	8 149	488	764	117	183	25	10	388	313	887	30	11 354
1959..	8 273	460	662	81	268	32	2	725	341	871	27	11 742
1960..	6 375	352	733	120	230	25	12	686	328	845	21	9 727
1961..	5 901	430	642	205	266	20	6	717	460	1 035	32	9 714
<i>Kvinner:</i>												
1954..	197	49	30	16	11	1	—	—	—	76	2	382
1955..	139	25	31	12	11	3	—	—	—	27	1	249
1956..	201	38	14	9	9	14	2	—	—	39	—	326
1957..	265	41	31	11	10	2	—	1	1	57	2	421
1958..	390	41	41	8	7	4	—	2	9	45	1	548
1959..	367	46	35	11	14	2	10	1	14	68	—	568
1960..	234	32	32	10	17	—	1	3	13	41	1	384
1961..	159	37	43	14	9	—	—	18	17	81	2	380

¹ De behandlede er ført opp under den viktigste av de forholdsregler som er truffet overfor dem.

Tabell XXIV. Pasienter i offentlige og godkjente private kursteder for alkoholikere.

	Kursteder	Effektive plasser pr. 31/12	Innlagte pasienter	Av disse:		Innlagte pasienter som trygdekassene betaler for	Pasienter pr. 31/12
				innlagt av nemndene	innlagt privat		
1954.....	11	348	786	651	24	259	319
1955.....	11	329	777	580	14	279	312
1956.....	11	362	944	745	43	692	367
1957.....	13	434	1 099	899	114	1 093	434
1958.....	15	483	1 491	1 212	145	1 420	467
1959.....	17	523	1 802	1 097	503	1 598	479
1960.....	19	685	2 644	1 565	328	2 565	685
1961.....	23	783	2 783	1 686	315	2 627	732

Tabell XXV. Edruskapsnemndenes utgifter.

	Regnskap				Bevilget
	1957—58	1958—59	1959—60 ¹	1961	1962
	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.	Kr.
Kuropphold	480 450	312 800	530 200	466 600	592 100
Hjelp til familien	312 560	316 660	316 800	311 700	607 900
Hjelp til utskrevne pasienter.	61 150	56 600	73 000	87 150	132 450
Opplysningsvirksomhet	222 810	277 550	213 400	286 500	395 100
Administrasjon	572 820	611 410	627 130	707 100	717 000
Andre utgifter	150 650	286 000	122 800	185 200	288 100
I alt	1 800 440	1 861 020	1 883 330	2 044 250	2 732 650
Refusjon fra staten for utlegg til kuropphold, administrasjon og opplysningsvirksomhet	283 350	296 100	262 000	258 600	319 200
Kommunenes nettoutgifter	1 517 090	1 564 920	1 621 330	1 785 650	2 413 450

¹ For 2. halvår 1960 ble brukt i alt 967 100 kr. Herav 273 000 kr. til kuropphold, 180 300 kr. til hjelp for familien, 28 400 kr. til hjelp for utskrevne pasienter, 106 700 kr. til opplysningsvirksomhet, 312 700 kr. til administrasjon og 66 000 kr. til andre utgifter.

Norges offisielle statistikk, rekke A

Norway's Official Statistics, series A

Rekke A

Stensilert 1962

- Nr. 43 Kriminalstatistikk. Domfelte, botlagte og påtalefritatte i 1960 *Statistics on persons convicted, fined and suspended of prosecution*
- 44 Kriminalstatistikk. Domfelte innsatt i og løslatt fra fengselsvesenets anstalter i 1960 *Convicted persons received into and released from institutions under the prison administration*
- 45 Markedstall. Bedrifter i industri og varehandel 1. november 1961 *Statistics on markets. Establishments in manufacturing and distribution*
- 46 Lønnsstatistikk for sjøfolk på skip i innenriks rutefart i november 1961 *Wage statistics for seamen on ships in scheduled coastal water transport*
- 47 Markedstall. Jordbrukstillingen 20. juni 1959 og Skogbrukstillingen 1. september 1957 *Market data. Census of agriculture June 20, 1959, and Census of forestry September 1, 1957*
- 48 Forsorgsstønad og kommunal trygd 1960 *Public relief and municipal social pensions*
- 49 Lønnsstatistikk for arbeidere i offentlig anleggsvirksomhet 3. kvartal 1961 *Wage statistics for workers in public construction activity*
- 50 Norske forretningsbanker 1961 *Norwegian commercial banks*
- 51 Undervisningsstatistikk 1961—62 Folkehøgskoler *Statistics on education People's high schools*
- 52 Norske sparebanker 1961 *Norwegian savings banks*
- 53 Lønnsstatistikk for kommunale tjenestemenn pr. 1. januar 1962 *Salaries of local government employees*

Statistisk Sentralbyrå utgir dessuten skriftserien Samfunnsøkonomiske studier (SØS). I denne serie offentliggjøres undersøkelser, som ikke er av rent statistisk karakter, bl. a. historiske og analytiske studier utført ved Byråets forskningsavdeling. *The Central Bureau of Statistics also publishes the series «Samfunnsøkonomiske studier» (SØS). This series contains reports on investigations of not merely statistical character, such as historical and analytical studies carried out at the Research Department of the Central Bureau of Statistics.*

Kortere avhandlinger gis i serien «Artikler». *Shorter reports in the series «Artikler».*

Statistisk Sentralbyrå utgir følgende periodiske hefter: *The Central Bureau of Statistics publishes the following periodical bulletins:*

Statistisk månedshefte *Monthly bulletin of statistics.*

Månedstatistikk over utenrikshandelen *Monthly bulletin of external trade.*

Statistisk ukehefte *Weekly bulletin of statistics.*

Abonnement på disse hefter tegnes i Statistisk Sentralbyrå. For Statistisk månedshefte er prisen pr. år kr. 15,00, pr. nr. kr. 1,50. Prisen pr. år for Månedstatistikk over utenrikshandelen er kr. 18,00, pr. nr. kr. 2,00. For Statistisk ukehefte er prisen pr. år kr. 20,00, pr. nr. kr. 0,50. *For subscription of the bulletins please write to the Central Bureau of Statistics, Oslo.*

Publikasjonen utgis i kommisjon hos
H. Aschehoug & Co., Oslo, og er til salgs hos alle bokhandlere.
Pris kr. 5,00.

Reklametrykk A/S - Bergen